

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 • Adresa za pošiljke: Poštanski fah 342 • Telefon uredništva 30-866 i 26-105, uprave 30-866 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 4 septembar 1939

God. X • Broj 35 i 36

Kraljev rođendan, veliki praznik Jugoslovenskog Sokolstva

Poslanica Saveza Sokola K. J. prilikom rođendana Nj. V. Kralja Petra II.

Braćo i Sestre,

Šestog septembra jugoslovensko Sokolstvo, zajedno sa čitavim narodom, sa radošću u duši i sa dubokim osećanjem ljubavi, vernosti i odanosti, slavi sedamnaesti rođendan svog mladog Vladara, Nj. V. Kralja Petra II.

U hramovima božijim, u školama i javnim ustanovama, u vojničkim logorima i sokolskim domovima, diljem čitave naše velike i ujedinjene otadžbine, i van nje, gde god ima našeg sveta, Sokoli i narod, seljaci i građani, radnici i intelektualci, stari i mlado, povezani jednom mišlju i jednim osećajem, na današnji dan upravljaju Svevišnjem tople molitve za zdravlje, sreću i dug život svoga ljubljenog Vladara, u koga polažu najveće nade.

Naš mladi Kralj, kome je sudbina odredila da već u najranijim godinama ponese kraljevsku krunu, razvija se i snaži duševno i telesno, na radost domaćeg i na udivljenje stranog sveta, dozrevajući tako iz godine u godinu za teške dužnosti vladara države i vođe naroda, koje Mu je Njegov veliki Otac, Viteški Kralj Ujedinitelj, sa toliko časti ostavio u nasleđe. Vaspitan u narodnom duhu, a ispoljujući već sada sve svetle osobine čitave naše rase, i dinastije Karadorđevića Nj. Veličanstvo Kralj Petar II. predstavlja zaista ponos i veru nacije, tako da su na današnji dan sa puno razloga k Njemu okrenuti pogledi čitavog naroda i sve naše misli i želje.

Kraljev rođendan pada ove godine u dane svetlih jubileja, ali i ozbiljnih događaja. Proslava kosovske bitke, pa zatim cerške, kolubarske i suvoborske pobeđe, sedamdesetpetogodišnjica od osnivanja prvog Sokola u Jugoslaviji itd., — podvukli su još jače nepodeljenu narodnu volju, da se plodovi tih herojstava po svakom očaju, — bez obzira na iskušenja koja mogu da se isprse pred nama u sudbonosnim vremenima što ih proživljuje Evropa, a za koje naš narod nije ni najmanje kriv.

Jugoslavija ne traži drugo, nego da očuva to što joj po pravu i priloženim žrtvama pripada, pa će zato svaki pedalj svoje zemlje braniti pred svakim nasiljem ujedinjenim snagama čitavog naroda, sa pogledom punim vere, uprtim u mladog Kralja. Vrhovna želja našeg naroda je mir i napredak u saradnji sa svima, ali još dragocenija od mira je njegova sloboda i čast! To uzvišeno načelo, kojim se je uvek rukovodila naša narodna dinastija Karadorđevića, predstavlja i najvišu vrednost sokolske nauke i rada.

Kao izrazito nacionalna i nepolitička organizacija, kojoj svi delovi jednako leže na srcu, ali kojoj je celina države i naroda ipak najpre-

ča, Sokolstvo će uvek iz pune duše pozdraviti svaki rad, čiji plodovi se ispolje u stvaranju što uže duhovne zajednice u našoj zemlji, u zadovoljstvu svih narodnih delova, u smirivanju unutarnjih nesuglasica i u jačanju celine. Mi Sokoli smo, međutim svoj put odredili još davno, — onda kada su za ideale jugoslovenstva padala naša braća na bojnim poljima i ginula na vešalima, i toga dobro promišljenog, radom tolikih umnika i krvlju najplemenitijih junaka posvećenog puta, mi se ne možemo i nećemo odreći! Silom mi nećemo nikome ništa da naturamo, ali nam niko razborit ne može i ne sme odreći pravo da u svojoj državi, Jugoslaviji, sve svoje konstruktivne snage uložimo na širenju misli narodnog i državnog jedinstva, koja je — ma šta se nakon toga dešavalo — ovu državu stvorila i bez koje, po našem dubokom ubeđenju, njena puna sigurnost i procvat ne mogu da budu dovoljno zajamčeni. Mi imamo razumevanja za sve realnosti, jednako kao što se nadamo da i oni koji dručije misle, a koji danas dele odgovornost vođenja državnih poslova, ne mogu da teže ka razdvajanju, već ka približavanju, pa nam baš zato izgleda nemogućom i sam pomisao da bi u Jugoslaviji, upravljanoj u narodnom, demokratskom i slobodarskom duhu, ma ko ili ma u kom kraju, mogao da sprečava rodoljubiv rad jugoslovenskog Sokolstva, čija prošlost ispunja najsvetlije strane hrvatske, jednako kao i srpske i slovenačke borbe za slobodenje od tuđina. Međutim, kad bi se to desilo, onda treba svakom da zna, da Sokolstvo danas više nego ikada oseća u sebi snage, da se svim pokušajima nasilja protiv sebe najodlučnije odupre te da vlastitom spremom i delatnošću izvoštiti sebi slobodu nesmetanog rada za dobro Kralja i Jugoslavije.

Jugoslovenstvo ostaje naš svetli ideal i zato, što se ono u našem sokolskom životu nije nigde kompromitovalo, već je naprotiv dalo sjajne rezultate pune jednakopravnosti i jedinstvenosti. Ako je bilo grupa i pojedinaca, koji su zloupotrebljavali jugoslovenstvo, zar nije bilo isto takvih grupa i pojedinaca, koji su zloupotrebljavali srpstvo i hrvatstvo? Ali u sokolskom jugoslovenstvu se nije nikada pravila razlika između vere i plemena, niti je ma koji deo bio favorizovan na štetu drugog. U tom i takvom jugoslovenstvu, kakvog su ga zamišljali najveći sinovi svih triju naših plemena, a koje je i te kako provedivo, samo ako dođe u prave i čestite ruke, Sokolstvo će i dalje vaspitavati nove generacije, ubeđeno da će misao koja je ogromnoj većini, ne samo srpske nego i hrvatske i slovenačke omladine davala snage da, u borbi sa tolikim carstvima

izgradi državnu slobodu, umeti ponovo da zagreje buduće generacije, očišćene od današnjih raspi, nepravda i uskih vidika, a za veličinu i procvat onakve Jugoslavije, kakvu smo je pred dvadeset godina svi zamišljali.

Verno idealima narodnog jedinstva i slobodarstva, Sokolstvo ostaje verno i idealima slovenskog bratstva i uzajamnosti, pa će za te ideale u toliko upornije raditi, u koliko oni danas izgledaju više uniženi i udaljeni. Sokolstvo znade da su svi slovenski narodi, oni sa severa, zapada istoka i juga, izrasli iz istog stabla i da kriju u sebi još neiscrpljene snage i goleme mogućnosti, koje nikakva sila neće moći konačno da uguši. Preko jugoslovenstva ono ide ka slovenstvu i ka saradnji među svima narodima koji veruju u pobjedu misli i pravice nad mržnjom i nasiljem. Sokolstvo oseća dobro, da se u današnjem svetskom meteu u prvom redu radi o tome, da li će i manjim narodima biti priznato pravo na slobodan život, pa zato naglašava solidarnost svih ugroženih, u odbrani ljudskog dostojanstva, a na prvom mestu svih susjednih i prijateljskih naroda na Balkanu i u Srednjoj Evropi.

Braćo i sestre! Pored svih teškoća i neprilika, na koje Sokolstvo nailazi u današnjici, ono ostaje i dalje u napredovanju i odlučno je rešeno da svoje delo nastavi. Kao svoj najvažniji zadatak, pored svih redovnih poslova, naše Sokolstvo hoće i mora da dočeka 1941 godinu, dan punoletstva svoga uzvišenog Vladara, pod čijim uzvišenim Starešinstvom je toliko uspeha postiglo, u punoj snazi i poletu i da, pored iskazivanja tradicionalne odanosti i vernosti kući Karadorđevića, podnese i konačne rezultate Petrove petoletnice pred Njegov Presto i da taj dan proslavi veličanstvenim sokolskim sletom u našem dičnom Beogradu, prestonici svih Jugoslovena.

Sokoli i Sokolice! Naš Kralj je naša uzdanica, naša vera i naš ponos! U našu narodnu dinastiju Karadorđevića mi gledamo kao u najuzvišeniji simbol svega što naš narod spaja u snažnu celinu, te u najsigurnije jemstvo okupljanja svih narodnih snaga oko Prestola i naše slavam ovenčane vojske.

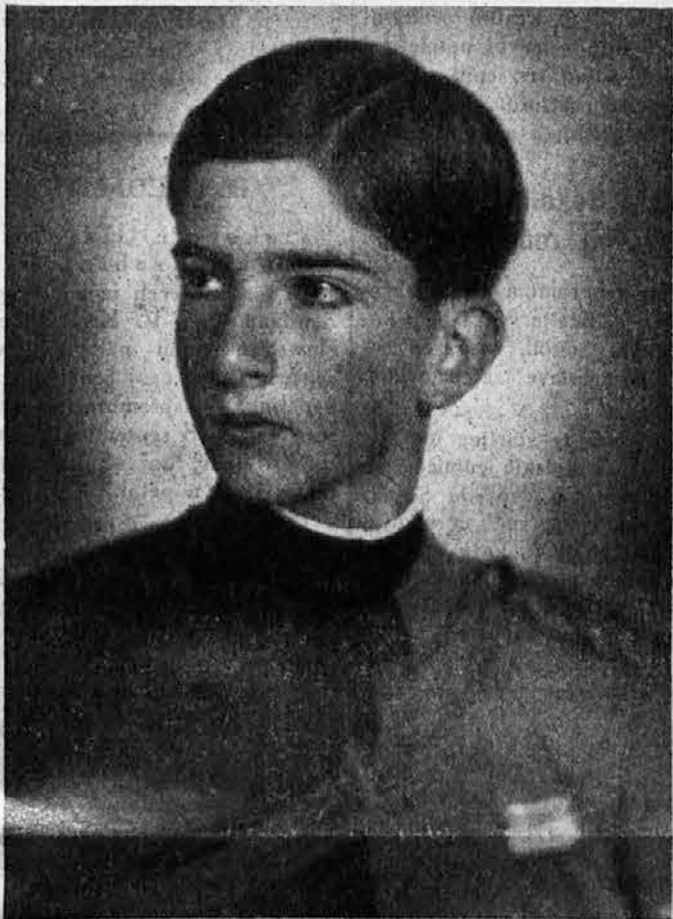
Stoga, — braćo i sestre, — naš je poklič:

Na posao bez predaha na svim poljima sokolskoga rada sa verom u pobjedu naše sokolske stvari!

Neka živi Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II! Neka živi ceo Kraljevski Dom!

Neka živi Jugoslavija! Zdravo!

Uprava Saveza SKJ.

Kraljev rođendan predstavlja veliki praznik čitavog jugoslovenskog naroda, a jugoslovenskog Sokolstva pogotovo. Ne samo zato što je Sokolstvo, pod uzvišenim Starešinstvom našeg mladog Vladara došlo do retkog procvata i postiglo toliko vidnih uspeha, nego i zato što su u mladome Kralju usredsređene sve nade narodne, sve želje i sva vera u sretnu budućnost.

Sa našom narodnom dinastijom Karadorđevića usko su vezani prvi i najstariji podvizi za naše narodno oslobođenje i ujedinjenje, kao i sve herojske borbe za očuvanje nacionalne nezavisnosti i stvaranje današnje Jugoslavije. Već osnivač dinastije, besmrtni Karadorđe, shvatio je po svom zdravom narodnom instinktu i po genijalnoj pronicljivosti, krvnu i sudbinsku vezu između svih Južnih Slovena i naglašavao je, ne samo u svojim porukama Napoleonu, nego i u čitavom svom radu. Jugoslovenska politika je nastavljena i od kneza Aleksandra Karadorđevića, da u velikom Kralju Petru Oslobođitelju nade utevljenje svih nada, do tada zarobljenih jugoslovenskih krajeva, a u besmrtnom Kralju Ujedinitelju Aleksandru legendarnog viteza, koji će jedinstvo i veličinu Jugoslavije utvrditi mačem i umnim državničkim delima.

Sa jugoslovenskom mišlju vezano je i ime našeg mladog vladara, Nj. V. Kralja Petra II, još od prvih Njegovih koraka u život. Pri samom krštenju zaronjen je u vodu svih većih jugoslovenskih reka, a kratko vreme iza toga određen je za visokog zaštitnika »Jadranskoj straži«, kao čuvar našeg Jadrana, te osnovne zaloge jugoslovenske nezavisnosti i veličine. Za Kraljev rođendan g. 1930, dok je još bio naslednik prestola, vezan je istorijski čin zamene slavni srpskih zastava, pobednica u oslobodilačkim ratovima, za nove jugoslovenske vojne barjake. I konačno, — da pokaže koliko duboko ceni nacionalni rad našeg Sokolstva i njegovu temeljnu misao jugoslovenskog narodnog jedinstva, Blaženopočivši Kralj Ujedinitelj je odredio današnjeg našeg ljubljenog Vladara, da bude Starešina Saveza Sokola K. J., a time i najbudniji stražar jugoslovenske nacionalne misli. Od tada se mladi Vadar odgaja u najživljem nacionalnom duhu, pod rukovođstvom uzvišenog strica, Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika Pavla.

Kult naše narodne dinastije čini jedan od ugaonih kamena sokolske ideologije i rada. Na svoju narodnu dinastiju gleda svaki Soko sa ponosom, a na našeg mladog Vladara, Nj. V. Kralja Petra II, sa najnežnijom ljubavlju i sa najvrucim željama, da na dan, kad preuzme vladarske dužnosti u svoje ruke, nade Jugoslaviju složnu i jaku, te da je, u dugom svom vladanju, učini jednom od najuzornijih, najsretnijih i najjačih država u svetu.

Ubeđeni smo, da lepše želje ne možemo prineti svom Vladaru za Njegov uzvišeni rođendan. I zato kličemo:

ŽIVEO NJ. V. KRALJ PETAR II!

Отаџбина и Краљ

Отаџбина и Краљ — две су речи у соколској идеологији које означају главну садржину у њој. Онда је сасвим разумљиво што Соколовство Краљев рођендан прославља на начин чији облик одаје најлепшу свечаност и најизразитију манифестацију.

Те две речи никада се не могу одвојити у схватању нашег народа, јер је отаџбина нашег народа кроз све векове била земља царева и краљева у чијим се личностима симболизовала наша славна прошлост. Ми знамо с коликом се љубављу цене и поштују традиције код свих народа, а код нашег народа њихов је култ развијен до највеће мере. И зато у прослављању Краљевог рођендана прослављамо и једну нашу лепу традици-

свој део и сав народ, уз настојање да му се олакша бремене које ће на своја млада плећа, још за две године, понети. Наш народ преко свога најрепрезентативнијег фактора, преко Соколовства, преузео је у томе смислу један велики део рада. Пре ти године поведен је покрет под именом Соколска Петрова петолетка, којом се жели и хоће да се наш социјални, економски и морални живот препороди и унапреди и да се све што се у томе погледу постигне и створи, на дан пунолетства младога Краља, прикаже као дар који је потекао из љубави народа према Њему и драгој отаџбини.

Ова Соколска Петрова петолетка има да обогати све што је пусто и запустело; да оживи мртве видике; да утире сузе у домовима где их јад, беда и невоља истачу; да гради и подиже зграде и домове у којима ће просвета да сеје своје благородно семе; да ошчува светиње и лепе традиције наше; да свим силама сузбија све што је на штету и срамоту морала; да свим средствима развија родољубље и несебично пожртвовање за све што је на корист Краља и отаџбине; да поправља свим потребним мерама здравствене прилике у народу, да се у здравим телима нађу здраве душе и отпорни духови; да непроходне крајеве учини проходним; да улепшава и у ред доводи све што тога треба; укратко речено, да ствара напредак и благостање у свакоме погледу.

У томе смислу дале су све соколске јединице завете и данас о трогодишњици оне полажу свој биланс. Тај биланс није постиган и у његовој активности нарочито је рекорд постигао морал, јер не само да су завете дале јединице, дали су их и појединци у знаку самоодрицања, самообразовања, у знаку уздржавања од порока и испуњавања разних обавеза у виду помагања и добротинастава.

Наша Соколска Петрова петолетка дала је том својом акцијом пример и осталим културним и хуманим установама, да и оне свој рад појачају у истом смислу и да тако и оне допринесу општој ствари за добро и корист народа и отаџбине. Она се неће зауставити само на заветованом добу, него ће вероватно ићи и даље и свакако ће изазвати и другу, и трећу, и четврту петолетку и тако редом, којима ће се обележавати периоди

владавине нашег Краља Петра Другог Карађорђевића и да му се тако и за време управљања и владања у виду преданог рада и стварања изрази народна љубав и поштовање. Оваким радом Соколовство на најпрактичнији начин примењује своју идеологију и своја начела и тако делује васпитно и изван домена свога у најширим народним слојевима и врши благотворни утицај на њих.

Жеља коју Соколовство нарочито гаји на данашњи дан била би да сав наш југословенски народ прихвати соколска начела која налазе најлепшу примену у Соколској Петровој петолетки.

У вези с том жељом, Соколовство тој жељи придружује и жељу коју намењује нарочито онима, који у јавном животу нашем воде прву и главну реч. Нека њихова реч буде права и истинска реч из које ће провејавати онај дух, који у Соколовству влада. Нека унесе у народ искрено братство и њиме ће се најпре доћи у свакој прилици до братског споразума, који ће нашу државну и националну целокупност ојачати и учврстити за сва времена. Не сме да буде да се служи једној личности и њеним прохтевима, него општој заједници и њеним само интересима.

У наш јавни живот треба да се унесе све оне врлине које Соколовство пропацира. Треба вредности да се не потцењују и да више вреди лакат од мозга а идолопоклонство од борбе. Све треба и у свакој прилици да се оснива на моралу и да се општи интерес не заоставља личном. Соколска начела: „Појединац ништа, целина све“ и „Без користи и славе“ треба да условљавају сваки рад на темељу љубави према отаџбини.

Жеља Соколовства је да у заједници са свима факторима унесе у наш народ љубав, братство, слогу и све врлине које ће нас учинити лепима, јакима и способним. У остварењу те жеље наћи ће се најлепши дар којим ћемо окитити престо нашег младог Краља, 6 септембра 1941 године, када буде седео на њега, да самостално управља и влада.

Јован Удицки

IZ NAČELNIŠTVA S.S.K.J.

Izveštavaju se sve takmičarke iz Beograda, Pančeva i Zemuna da se trening za utakmice za Kraljčinu zastavu održaje svakodnevno u vežbaonici Saveza sokola, na Terazijama br. 34, počam od 19 časova.

Kraljev rođendan u sokolskim jedinicama

Ovogodišnji rođendan Nj. V. Kralja proslaviće Sokoli diljem cele Kraljevine na svečan način. Odlukom Saveza SKJ rečeno je da proslave u sokolskim jedinicama budu jednodruštvene. U tu svrhu upućeni su od strane Uprave Saveza SKJ upute svima jedinicama u kojima se kaže:

»Važnost ove proslave treba da ima svoju punu meru u svima županima, društvima i četama. Da bi to bilo mora se unapred spremati program i obim proslave. U želji da olakša izvođenje proslave Starešinstvo Saveza SKJ predlaže jedan opšti program za svečanu sednicu, a koji neka izgleda ovako: 1) pozdrav zastavi, — 2) Sokolski pozdrav (hor ili muzika), — 3) Pozdravna reč starešine, — 4) Državna himna (hor ili muzika), — 5) Poslanica SSKJ (čita prosvetar ili tajnik), — 6) Horsk pevanje, duvački ili gudački orkestar, — 7) Prigodna recitacija, — 8) Kratko predavanje o Sokolskoj Petrovoj petoletci i objavljivanje dosad izvršenih zadataka i 9) Svečani zaključak sednice, uz pevanje svih prisutnih »Hej Sloveni«.

Beogradski Sokoli u proslavi Kraljevog rođendana

U vezi sa programom proslave rođendana Nj. V. Kralja Petra II, u kojem učestvuju Sokoli, raspored sokolskog dela proslave izgleda ovako:

5 septembra u 18,30 časova zbor članova i članica te starijeg muškog naraštaja svih sokolskih jedinica Beograda i Zemuna, u dvorištu Saveza Sokola, Terazije 34, radi učestvovanja u velikoj bakljadi, koju priređuje Gradsko poglavarstvo, u zajednici sa svim nacionalnim i kulturnim udruženjima u Beogradu.

IZ UREDNIŠTVA

»Sokolski Glasnik« izlazi danas kao dvobroj, na deset strana, a posvećen je u glavnom rođendanu Nj. V. Kralja Petra II. Pošto rođendan pada u sredu, 6 septembra, to ovaj broj izlazi u ponedeljak, 4 septembra, umesto brojeva od 1 i 8 septembra. Prema tome će idući broj »Sokolskog Glasnika« izaći u petak, 15 septembra.

Pošto su letnji praznici završeni i pošto se naš glavni urednik vratio sa odsustva, »Sokolski glasnik« će odsada izlaziti redovito na 6 strana.

Краљ на нашем приморју

ју у којој је симболизовано све оно што нашу отаџбину чини сретном, напредном, благословеном и поносном.

Прослављати рођендан нашег младог Краља зар не значи прослављати једно славно и светло име из историје наше, име славних Карађорђевића, који нам скинуше јарам и окове, које смо у ропству носили и који нас раскомадаше ујединише у данашњој лепој и великој Југославији.

Наш млади Краљ још није почео да самостално управља земљом, већ се спрема да ту своју задаћу, коју му провиђење намеће, испуни у потенцираном замаку и слави, да нам буде боље него што нам је икада било.

Разуме се да у тој Његовој припреми за свој велики и најзначајнији задатак и позив мора имати

Nj. V. Kralj Petar II se sprema za šetnju automobilom

Краљева шеснаестгодишњица

Без облачка и тмурности трачка,
Ступај смјело и Вождово дјело,
Снагом цина, кроз хук грмљавина,
Мушки врши, с триумфом доврши!..
Народ чека у Теби човјека
Да учврсти свој Дом од некрсти,
Од олуја, седмоглавих гуја,
Од бујица и вртоглавица,
Авантура и подземних бура,
Што пријете ко паклене чете!..
Ах! тешко је стати, царовати!..
На вулкану — гвожђу усијану —
Први бити, зубљом свијетлоти.
Ведра лица ко звезда Даница!..
Али вјеће ко у Злопоглеђе,
Жарко око, сав ко Црни Ђоко,
Па мишице као у Топлице,
Надом зраче и срца јуначе!..
Све се ори у пољу и гори,
Бију звона, шуми васиона,
На дан славе најмилије Главе.
Са висина Отац бодри Сина:
„Чувај, брани, од зла и немани,
Нашу Кућу — узданицу врућу;
Подај правду и селу и граду;
Не осуди, ватром не осуди,
Ни крвника, ни вјероломника,
Ако није издајник Нације!..
Љуби браћу са Драве и Саве,
Ко с Мораве — матице државе;
Праштај грехе и пружи утехе
Гладном пуку, али никад Вуку;
Стегни лоше, пригрли Милоше!
Јаче бије суза но, мамуза!
Чуј глас сиње, голе сиротиње,

Дај јој хлеба, Тебе ће Бог с неба
Мирно дати, Сине, царовати!
Пази, Сине, да с царске висине
Увек видиш злога и доброга,
Злог се клони, добром се наклони.
За Соколе, за Твоје идоле,
Нека има изобиља свима:
Части, власти! А роми и кљаст
Нек' с поклоне, за царске поклоне!
Чувај круну, следи Соломуну
По памети и државној мети,
По прегнућу и по срцу врућу
Ђорђу, цину и највећем сину
Шумадије — турске крвопије.
По топлини и духа ширини
Оцу моме Петру Великome,
Брани царске двери љуте звери!
Бог Ти дао никад не допао
У зле руке, партијске хајдуке,
Међу ловце, који би за новце
Сина дали и Бога продали!
Поштуј Мајку! Жив буди Бабајку!"

Још два љета па ће широм св'јета,
Грмнут жица: „Краљ весела лица
Престо прима, гласно клиће свима:
Туђе нећу, за своје умрећу!
Хвала Оцу и Државотворцу,
Што баштину дохрани свом Сину,
Он ће знати за њу живот дати,
Без милости преламати кости
Свим Јудима и крвопијама,
Што на мачу и једну ромачу
Буду од ње хтјели и жељели!
Моји лави — цинови троглави —

Дан ноћ бдију!.. За Југославију
Мру и живе! Бране плодне њиве
Врхом мача од свих отимача!"

Сунце грије и праште прангије
Талас клика вјерних поданика
Запљускује, до неба се чује:
„Бог живио Тића Соколића,
Краља Петра Карађорђевића,
Будућег Цара Поглавара
Нас Словена из разних племена!
Амин Боже, умудри велможе,
Да Га штују и круну му кују,
Не од злата — варљива алата —
Већ весела и народних жеља,
Од љубави, од среће највеће!"
Загреб, 1939 године

Мићун М. Павићевић

Сељачки песници о нашем Краљу

Скопљанска „Јужна Србија“ доноси чланак о соколским песницима, сељацима, који сарађују у листу „Соко из Елеза“, кога издаје чета у Елезу, и у осталим соколским листовима. Њихове песме посвећене су отаџбини, раду, љубави, соколским одликама итд., те показују леп песнички дар и доказују како соколско васпитање благотворно утиче на сељаке. Много тих сељачких песама посвећено је и нашем младом Владару, Њ. В. Краљу Петру II, о чему чланак каже:

Соколска Петрова петолетка била је за наше радне сеоске јединице добра инјекција за потенцирање систематског рада. Загрејаше се идејом и радом млада соколска срца и никоше овакви лепо и симпатични стихови:
„Треба, браћо сложен бити,
Увек спремно све радити;
Поље наше нек' се оре,
Ливаде нам нек' зелене
Цветна поља нек' миришу
Воћњаци нам да рађају,
Шуме нек' се подижу —
Све на корист нашег рода,
Све за љубав нашег Краља!"

Кад прохује пет година,
Нека наша домовина
Оденута новим рухом,
Амбарима пуним крухом
И са песмом са свих страна
Поздрави нам насмејана,
Нашег драгог младог Краља".
(„Петолетка“, Богдан Карашић)
и Раде Маровић из Дељана:
„...А чуће се и изван граница
Да је нама сванула зорица;
Откад соко изнад села шета.
Мора бити среће и ксмета...
Пуни наде, пуни снажне вере
Све на понос Старешине Пере".

Sokolska gozdina šola v Lokah pri Moziriju

Sokolska župa Celje je priredila tudi letos že tretjič poletno taborenje pod šotori za svoje pripadnike v Lokah pri Mozirju. To taborenje je pravzaprav vadiateljski tečaj pod milim nebom na zraku in suncu ob bistri Savinji. Tu opravljajo tečajniki svoje delo pod vodstvom vestnih in marljivih vadiateljev, predavateljev. Tu so se ugnezdili naši Sokoli in postavili svoje platnene sokolske domove. Šotori so iz močnega inprigniranega platna divgnjeni z lesenimi krajniki. Letos je skupaj s kuhinjo 21 šotorov. V 13 šotorovih so tečajniki, ki imajo v vsakem šotoru lepo urejeno ležišče. Red in snaga vlada v teh šoto-

rih. Vsak šotor nosi ime naših velikih vzornikov ter pokojnih borcev za sokolske ideale. Tako čitamo imena Ucelini, Malgaj, Figner, Puncer, Svabič, Malej itd. Na drugi strani teh šotorov stojijo vodstveni šotori. Tu je glavni Tyršev šotor, kjer je pisarna vodstva gozdne šole. Zraven tega šotora so še Oražnov, Pivkov in Stamboliški šotor, kjer je nameščeno vodstvo šole. Sledijo še gospodarski, gospodinjski šotor ter kuhinja. Vsi ti šotori so tako lepo razvišeni po prostranem travniku v gozdičku.

Letos so v tem sokolskem gnezdu kar tri taborenja oziroma vadiateljski

Šesti septembar

Rikard Katalinić Jeretov, u svojoj pesmi »Našem Mladom Kralju«, kaže :

»Mladi naš Kralju,
Potomče Crnoga Dorda,
Ti si nam Sunce u mraku...

Mlado uzdanje naše, —
Sretne Te vile prate...

Pod snagom vihora što duva
Ne lomi se grana jaka
Potomak Si junaka...
Kad odrasteš Soko siv
Budi nam Otac i Div...

Zar može lepše da se kaže, kako na mladog Vladara gleda i što od Njega očekuje Njegov narod? I mi danas, kad slavimo Kraljev rođendan, ponavljamo Te reči, nadopunjujući ih:

»Bilo je mnogo muka i teških i gor-
kih dana,
Mnogo je krvi došlo zemlju našu
crnu,

I mnogo suza vrelih kanu niz obraze
naše,

Mnogo kostiju belih stoje još na
vidik danu

Mnogu nam drugi otvori još nezace-
ljenu ranu...
(D. Todorović)

Da, valjda je usud tako hteo, da se ispuni volja providenja, da po-
put svojih velikih preda, u najrani-
joj mladosti, — kao nijedan Kralj,
— dođe na presto.

Ko je mogao da sluti, u jesen
1934 godine, kada je ispraćen iz
roditeljskog doma rečima: »Sine, Ti
češ sad da se odvojiš od nas, jer
treba da produžiš školu. Otputova-

ćeš u Englesku. Budi u školi vre-
dan, dobar i pametan. Nikad ne za-
boravi, da Te čekaju u životu usko-
ro velike dužnosti, za koje trebaš da
se spremiš«, da će Ga, kao u bajci,
strašnoj, punoj strave i groze, dale-
ko od roditeljskog krila i Domovi-
ne, jedne noći, crni vesnik pogladiti
po detinjoj kosi i u gluvo doba pre-
kinuti slatke sanje govoreći: »Va-
še Veličanstvo, Kralju Jugoslavije,
vrati se u svoju zemlju, da primiš
teško breme sudbine, da nastaviš
veliko i započeto delo svoga Rodi-
telja!«

To je, eto, bio buran početak jed-
ne nove Istorije, burna mladost jed-
nog Suvarena, vladara jedne Zem-
lje, koju su sa sve četiri strane pre-
zirali i potcenjivali, trgali i kvarili.
Tako je eto potomak Crnoga
Dorda, u najvećoj zabuni i tami po-
stao Sunce u mraku i nadanje u ne-
izvesnosti.

Ali, i pod snagom vihora ne lomi
se grana jaka! I On, potomak ju-
naka, primi udarce sudbine, zajed-
no sa svojim narodom, pribira se i
nastavi započeto delo, da se sprema
za velike zadatke.

Prvi deo spremanja završen je,
jer je baš ove godine, položivši sa
najlepšim uspehom veliku maturu,
pokazao bistrinom svoga uma, na
svim poljima takmičenja sa svojim
drugovima, da će biti dostojan na-
slednik svojih preda. Naš mladi
Kralj, svojim fizičkim i intelektual-
nim sposobnostima i osobinama, iz
dana u dan postaje sve veći naš po-
nos, sve čvršća naša vera, da će ići
stopama genija našega naroda, i da

će voditi srećno našu zemlju viju-
gavim i još neprokrćenim stazama
života. Na tome putu pratiće Ga vi-
le, iste one vile, koje su svojim mle-
kom dojele i davale snage našim
slavnim junacima iz bliske i daleke
prošlosti naše. Ceo naš narod pru-
žice Mu ruku pomoćnicu.

Ne samo da naš mladi Kralj mar-
ljivo uči knjigu i da u svakom po-
gledu savesno ispunjava Očeve že-
lje i uzdanja svoga naroda, nego
smo Ga videli letos kako upravlja
našim brodovima i plovi po plavom
Jadrano, tražeći mesto gdje je uto-
nuo Markov topuz, da ga uzme u
Svoje ruke. Sa mora prešao je na
najviše naše planine. Idući njima
takmičio se sa svojim drugovima.
Čuli smo Ga kako ih pita: »Je li
Ti teško Borivoje, možda li Ivane,
jesi li se umorio Janez?« On je bio
prvi. Mora kaže, da se uči izdržava-
ti i najveće napore, jer su i Njegov
Deda i Otac, u najtežim prilikama,
prekstarili i Rudnik i Kopaonik i
Šaru i Prokletije i Albansku Gol-
gotu.

Sa najvišeg vrha, s daleka vidi-
ka, posmatrao je naš mladi Kralj
lepu našu Domovinu i položio joj
jedan zavet više: da će biti Prvi i
najveći njen čuvar.

Vaspitavan u duhu tradicija svo-
jih preda, naš mladi Kralj će uvek
imati pred očima velika dela svoga
Pradede, Deda i Oca. On će biti
svestan velikih žrtava i napora uči-
njenih pod slavom ovenčanim za-
stavama, koje su pronele slavu na-
šemu narodu u balkanskim i svet-
skom ratu, a koje sada mirno poči-
vaju na Oplencu. Ali, biće svestan
i velikih zadataka, koje Mu name-
će amanet Njegova herojskog Oca,
koji je simbolički vezao, 1930 go-
dine, proslavu Njegova rođenja sa
predajom novih pukovskih zastava
sa jugoslovenskim trobojnicama.

Još samo dve godine, pa će naš
mladi Kralj, potomak heroja več-
ne slave, postati punoletan da na-
stavi velebno delo konsolidacije,
snaženja i podizanja Nacije i nove
Jugoslavije.

Novi naraštaji, rođeni kao i On
u Jugoslaviji, treba da mu budu
najbolji i najverniji pomagači.

Nova Jugoslavija neka bude za
mlade naraštaje ideja vodilja, ko-
ja će u njima uvek sveža i snažna
živeti kao što je živela oslobodi-
lačka Misao u dušama i srcima ra-
nijih naših omladinskih generacija.

Ceo naš narod neka pođe snagom
duha Sokolske Petrove petoletke
neustrašivo radom napred. Da o-
stvarimo naše sokolske i narodne
ideale, pomažimo Prvom građaninu

Sokolska proslava Kraljevog rođendana u Zagrebu

U sporazumu sa župskom upravom
izradio je međudruštveni odbor so-
kolskih društava Zagreba i Kusto-
šije-Vrapča za 6 septembra ovaj ra-
spored: 1) U 8.30 svečana sokolska
povorka gradskim ulicama sa glaz-
bom i zastavama. Polazak pred Ka-
tedralu i Sabornu crkvu. Prisustvo-
vanje blagodarenjima po posebnim
delegatima u hramovima svih zako-
nom priznatih veroispovesti. Prisus-
tvovanje defileu vojske na Jelačić-
evom trgu. Povratak u povorci u
Sokolski dom, gde će se održati sve-
čana sednica zagrebačkog Sokolstva.
Nakon sednice strašinstvo župe i
starešine društava polaze g. Banu na
čestitanje. 2) U 15.30 na Sokolskom
stadionu Kralja Aleksandra I održa-

naše Zemlje, da gradimo! Nizbrdo
je lako ići, kaže naš narod. Tim pu-
tem Sokolstvo nikada nije išlo. Za-
to pognimo na zajedničkom poslu
za unapređenje zemlje. Ne mrzimo,
nego širimo bratsku ljubav i trpelji-
vost. Volimo se i pomažimo kao
rođena braća. Borimo se za Istinu i
socijalnu Pravdu.

Mladi naš Kralj uskoro će dora-
sti »i do konja i do bojna koplja«.
Zaželimo Mu: Bio nam živ i zdrav.
Uz pomoć celokupnog svoga nara-
da dovršio delo konsolidacije i ja-
čanja snaga naše zemlje i naroda.
Neka, idući tim stopama, bude vo-
den onom našom narodnom:

Što ja počeh Ti produži,
Još smo dužni, Ti oduži...

**Zivio Petar II Karađorđević,
Kralj Jugoslavije!**

Karlovac Marko Sablić

će se V sokolske međužupske Jako-
atleške utakmice, za koje se dosa-
da prijavilo oko 170 takmičara i tak-
mičarki. Sudelujućim župama i po-
bednicima biće uručene ukusne spo-
men-plakate. 3) U 20.30 Međudru-
štveni odbor priređuje sokolsko ve-
selje u Sokolskom domu.

Novi guverner Nj. V. Kralja

Rešenjem Kraljevskog Namesni-
štva od 1 o. m. postavljen je za no-
vog guvernera Nj. V. Kralja ko-
mandant Beograda, armijski general
g. Petar Kosić.

General g. Petar Kosić poznat je
kao jedan od najboljih i najsprem-
nijih naših oficira. Pripada kovu ge-
neralstabe struke. Na položaj ko-
mandanta Beograda došao je sa du-
žnosti komandanta Prve armije. Za-
uzimao je visoke položaje u mini-
strstvu vojske, glavnom generalšta-
bu i armijskim komandama. Za vre-
me rata komandovao je odredom u
operacijama kod Šapca 1914 godine.

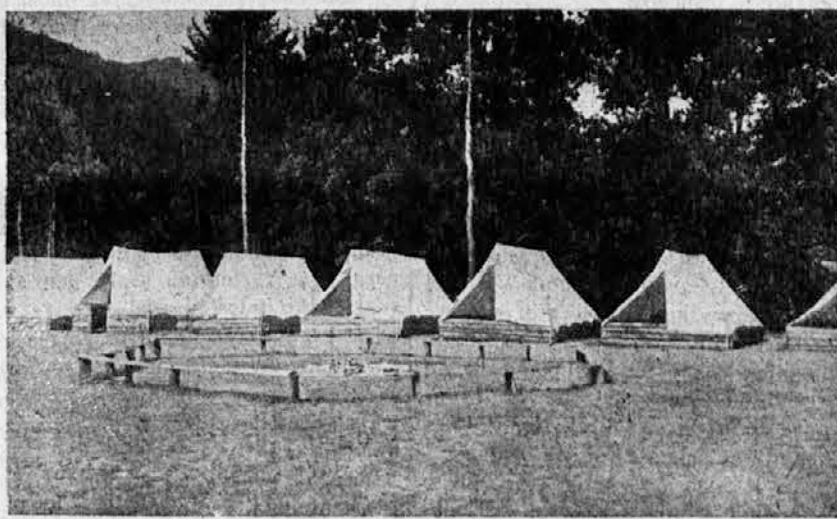
Vanredna skupština Saveza SKJ

Prema zaključku sednice Stare-
šinstva Saveza od 15 maja imala se
održati vanredna skupština Saveza
SKJ u mesecu septembru. Izvršni
odbor Saveza na sednici od 26 pr.
m. rešio je, da se vanredna sa-
vezna skupština održi 30
o. m. i 1 oktobra o. g. u savez-
nim prostorijama.

S time u vezi donet je zaključak,
da se 17 o. m., u 8½ izjutra
održi sednica plenuma
Savezne uprave, zajedno
sa sastankom starešina
sviju župa. Na ovom sastanku
biće raspravljena sva aktuelna pi-
tanja, koja interesuju Sokolstvo.

Nj. V. Kralj u razgovoru sa Svojom pratnjom, za vreme letovanja

Sokolska žumska škola u So kah (vidi članak u podlistku)

tečaj, ki se vrstijo po 3 tedne. Prvi
tečaj je bil za moško in žensko deco
od 1 VII do 21 VII. Ta tečaj je spret-
no vodil br. Zorko Tone in sestra
Debelak Zofka.

Drugi tečaj je bil za člane in mo-
ški naraščaj, ki je prišel 21 julija
er trajal do 11 avgusta. V tem te-
čaju su pripadniki iz cele župe. Poleg
teh so v tečaju kot gosti tudi 2 na-
raščajnika iz beogradske župe, 3 iz
karlovačke župe in 2 iz ljubljanske
župe. Ta drugi tečaj vodi sam župni
referent za taborenje ter župni pro-
svetar br. Pahor Drago. On je tisti,
kateri je ustvoril to idejo taborenja
ter jo tudi uresničil. Prav očetovsko
skrb br. Drago za taborsko življenje.
Kot njegov pomočnik in namestnik
mu stoji ob strani br. Toplak Juro,
župni referent za deco. Načelnik
gozdne šole je marljivi župni pred-
njak br. Prestor Jože, ki posveča vso
skrb, da bodo tečajniki res vzorni
vaditelji ko dokončajo ta tečaj. Bla-
gajnik in ekonom je br. Vutković
Srečko. Kuhinja in gospodinske po-
šle pa vodi neutrudljivo sestra Vut-
ković Angela. Za tehnično delo pa je
br. načelnika krepka upora br. savez-
ni prednjak Ban Rafko. Drugi pre-
davatelj so še br. poručnik Tkalec,
ki vodi v šoli vojački del sokolske
vzgoje. Sokolsko zgodovino pa pre-
dava v šoli naš Tonček Zorko. Zdrav-
lilnik br. doktor Hočevar Drago pa
predava o prvi pomoči i dr. Ves pro-
gram dela je točno določen, tako da

je vsak dan ispopolnjen s tehničnim,
prosvetnim in praktičnim delom. De-
lo v taboru prične zjutraj ob 6 uri
ko je dan znak trobentača za vsta-
janje. Nato je umivanje v bistri Sa-
vinji, pospravljanje šotorov, jutranja
telovadba, zajterk, predavanja, ma-
lica, lahka atletika in drugo. Po
obilnem kosilu je odmor in kopanje
v Savinji do 4 ure popoldne. Nato
se zopet prične resno delo in sicer
praktični nastopi vrst, igre, odbojka,
petje orodna telovadba in drugo. Po
tem delu sledi večerja in nato za-
bava pri tabornem ognju, kjer se
zberejo vsi tečajniki z vodstvom. Tu
prične kratko resno predavanje. br.
vede, nato se zapoje pesem »Le na-
prej...«, potem dobijo besedo tečaj-
niki sami. Tu se čita in poje tabor-
ska kronika in »dure«. Sledijo razni
komični nastopi tečajnikov. Mnogo
sosedov kmetov iz bližnje okolice se
pridejo zabaviti k tabornem ognju.
To veselje in zabavo prekine ob 9
uri znak trobentača kar pomeni, da
je delo dneva zaključeno ter da mo-
rajo taborniki k počitku, da se dru-
go jutro prebudijo čili in sveži za
nadaljno delo v gozdni šoli. Nad ta-
borom lega trden noč in sokolsko
taborišče je v glabokem spanju. Tam
opaziš le dva stražarja s puško na
rami ki stražita in čuvata naše te-
čajnike. Le taborni ogenj daje medlo
svetlobo, kjer se od časa do časa
pomudi nočna straža, ki pogleda če
je že prišel čas da se straža menja.

Vsako uro in pol se v nočim enja stra-
žo, pove »lozinko« novim stražarjem
in vse je zopet mirno. Drugo jutro
pa zopet ob 6 uri znak trobentača in
delo v taboru se zopet prične. Slav-
nosteno se dvigne v sredi taborišča
državna zastava. Na sredi taborišča
je namreč visok drog za zastavo. S
pozdravom in petjem »Silo sokolsko
vso za Kralja, za narod za mili dom,
Zdravo, Zdravo, Zdravo! se državna
zastava svečano dvigne. Zvečer ko
nastopi mrak se državna zastava po-
isti ceremoniji zopet sname. Tako
poteka to taborno sokolsko življenje
v prirodi na prostem, kjer se mla-
dina krepi svoje zdravilje in pripra-
vlja za bodoče delo vadiateljev v te-
lovadnicah.

Naši tečajniki delajo tudi večje izle-
te v bližnje kraje. Dne 1 avgusta so
tečajniki pohitili v trg Braslavče,
kjer so se poklonili in položili vene-
cu grobu velikega brata-in Koroške-
ga borca za svobodo Srečka Puncer-
ja. 6 avgusta po so tečajniki sodelo-
vali pri otvoritvi Sokolskega doma
Kralja Petra II v Zalcu. Tukaj so
tečajniki nastupili s posebno točko
prostimi vajami ki jih je sestavil br.
savezni prednjak Ban Rafko. Tečaj-
niki so s temi vajami želi v Zalcu
velik uspeh.

Taborišče dnevno obiskuje mnogo
naših prijateljev in znancev. Med u-
glednimi gosti so bili v taboru br.
župni starosta Smertnik Jože, br.
župni načelnik Grobelnik Tone, se-

stra župna načelnica Gruden Mirka.
Dalje je prišel na olisk v tabor ko-
mandant 39 pešadijskega polka br.
polkovnik Defar iz Celja, njegov po-
močnik in orožnički major. Iz Ljub-
ljane je prišel v naš tabor naš pri-
jatelj br. generalštabni polkovnik Mi-
hajlovič. Iz Beograda nas je prišel
obiskat naš savezni načelnik br. Dr.
Pihler in delegat saveznega prosvet-
nega odbora brat Atanacković.

V taboru smo imeli tudi nočni na-
pad to je vaja ki so jo izvedli tečaj-
niki skupno z vojski 39 peš. polka
iz Celja pod vodstvom br. poručnika
Tkaleca. Pri napadu so sodelovali
puškomitraljezi, puške, signalne in
svetilne rakete itd. Po srđitem boju
se je sokolskemu bataljonu posreči-
lo, da je pognal sovražnika v leg ter
s tem rešil svoje taborišče.

Po tem vadiateljskem tečaju so čla-
ni in naraščajniki polagali društve-
ne in župne vadiateljske izpite. Tako
smo dobili po uspelem tečaju prav
lep kader, dobro izvežbanih društve-
nih vadiateljev. Ti vadiitelji bodo znali
v svojih društvih uporabiti pri vzgo-
ju sokolske mladine ono znanje ki so
jo pridobili v sokolski gozdni šoli.

Ko so se naši bratje tečajniki dne
11 avgusta poslavljali od gozdne šole
in njenih vadiateljev so prišle ta-
borit naše članice in ženski naraščaj.
S teno dnem je prišel že tretji tečaj
za članice in ženski naraščaj. Ta
tečaj vodi sestra župna podnačelnica
Juvanc Stana. Načelnica je v tem te-

čaju s. Lojk Mimica, ki je pomaga
pri tehničnem delu savezna prednjač-
ica sestra Stifter Tončka.

Tri tedne bodo preživele tudi na-
še sestre v tečaju pod milim nebom
na svežem zraku in soncu ob bistri
Savinji. Tudi sestre bodo končale te-
čaj z vadiateljskimi društvenimi izpiti.

Iz sokolske gozdne šole prihajajo
torej nove delovne sile, novi vadiitelji
in vaditelce ki bodo v svojih društvih
sejali novo seme, da vsklije nov so-
kolski rod. Bratje in sestre vaditelce,
delo ki ga izvršujete v telovadnicah
naj bo posvečeno novim sokolskim
generacijam. One naj visoko dvignejo
naš prapor v pozdrav našem mlade-
mu Kralju, državi in narodu.

SLETSKE MARKE BUGARSKIH JUNAKA

Savez bugarskih Junaka saopštio
je Savezu Sokola KJ, da mu je pre-
ostalo više serija posebnih maraka,
izdatih prilikom junačkog sleta u So-
fiji, u mesecu junu o.g. Marke su
od 1, 2, 4, 7 i 14 leva, po 60 leva
serija, dok se u slobodnoj prodaji u
Sofiji prodaje po više od 100 leva
serija.

Savez Sokola KJ daje na znanje
svim bratskim jedinicama, kao i svoj
braći, koja se bave filatelijom, da se
za nabavku tih marki mogu obratiti
Savezu Junaka u Sofiji, čime će po-
pomoći također i bratski Junački Sa-
vez.

O svečanoj odori konjice

U br. 7 »Sokolskog Glasnika« od 17 februara izašao je članak »O svečanoj odori«, koji se odnosi na opšte propise o njoj kao i na nepravilnosti prilikom nošenja, zloupotrebe itd.

Svrha ovoga članka slična je, no ovoga se puta odnosi na članove naših konjičkih oteka. Potreba da se sa najboljom namerom posluži rešenju izvesnih i uvek aktuelnih činjenica ista je kao i u prvom članku.

Svečana sokolska odora članova propisana je svojim sastavnim delovima skladno za sokole pešake i odvojeno, skladno, za sokole konjanike. Vidi opis i slike. Pešak na konju ili konjanik bez konja — nije u tom skladu propisa. To ukratko znači da se svečana odora konjička oblači i nosi isključivo prilikom jahanja na konju: u povorkama, prilikom javnog vežbanja i slično, a pošto je to prirodno i pošto je i jedino u tu svrhu propisana. Tako bi imalo i da bude već i u interesu opšte discipline, reda i jednoobraznosti.

No — praksa je nama stvorila drugo. — Pešake sokole u svečanoj odori na konju dokuče ne vidamo. Za to »redovno« u povorkama među našim pešacima susretamo naše konjanike — bez konja t. j. kao pešake u odori za konjicu ovih delova: hlače kroja bričes, delimično izuzetni krolj surke, čizme ili i nepropisne kamašne sa mamuzama, pa i podvezana kapa. Fale im samo još rukavice i koplje u ruci lako nepoželjno, donekle je to pojmljivo. Član konjičkog oteka ili nekoliko njih, nemaju konja, nemaju ni odoru pešaka a u povorku sa pešacima rado bi išli. I — reše se da idu kao konjanici bez konja pošto ih niko »hvala bogu« a po njihovom nahodanju i ne može zvati na odgovornost zašto to čine, gde su im konji i slično.

Sve ove česte i nejednake pojave postale su pojedinačno i sa više članova odavno već »redovne« što je opet jedan od mnogih dokaza nediscipline i činjenica da mnogi naši članovi konjičkih oteka tumače propise za odoru po svojoj potrebi, volji i kako to njima konvenira. U priglog tome ide još i to, što sami nadležni preko ovoga ravnodušno prelaze, što retko ko od njih na ove »sitnice« upozorava a još manje ih suzbija. A možda i da to neki od revnosnih nadležnih žele da bi se povećao u povorci broj.

Kad već imamo konjicu onda svakako i treba da se ona bezuslovno pojavljuje u povorkama, na svečanostima i uopšte u javnosti uvek u celosti kao takva t. j. u primerno propisnoj odori na konju. To je prirodno i jasno pa i u vlastitom interesu lepe i odgovarajuće pojave same konjice. I — čim član konjičkog oteka ili nekoliko njih ne učestvuje u javnosti kao konjanik na konju i hoće da pešači sa ostalima u povorci i slično, ima da se bez oklevanja prilagodi i pokori propisu sokola pešaka I ovo je prirodno i jasno. Pitanje je sada kako i čime bi imao da se prilagodi. To u praksi znači da ovo pitanje treba rešavati na vreme a realno već od samog temelja. — Kako?

Eto! Svaki član sokolske jedinice društva treba da ima prvenstveno svečanu odoru pešaka. To je logično, praktično, potrebno pa i — obavezno. Kao pešaci smo u sokolarni vežbom počeli, ima nas ogromna većina, lakše i bezbrižnije pešačimo, sopstvenih konja za jahanje nemamo i ove nepobitne činjenice biće kod nas još nedogledno dugo i u budućnosti a svakako i posle nas, jer smo — siromašni. I ko od nas, inače zadovoljnih pešaka, želi da bude i član konjičkog oteka i da kao takav pored redovnog vežbanja — jahanja — učestvuje i u javnosti, neka jedno-

stavno pored dugačkih hlača nabavi još i hlače kroja bričes od iste čoje i čizme i stvar je rešena. Jer — ovako snabdeven može da učestvuje svakim trenutkom i u javnosti a prema potrebi, i kao pešak ili, kao konjanik, ako ima u ovom slučaju i trenutku na raspolaganje i konja.

Stvar može biti i obratna. Član društva, koji je već dao ili daje prednost nabavi svečane odore konjičke pred odorom pešaka što već i sa praktičnih razloga ne bi trebalo da bude — neka uz bričes nabavi i dugačke hlače od iste čoje. Pošto pak crne obične cipele ima svaki za građansku potrebu, može da postane sokol pešak u svako doba bez ikakvih poteškoća i sve je u potpunom redu.

Rešenje ovoga, često mnogima i nejasnoga pitanja na ovaj način utoliko je nužnije i praktičnije, što naši sokoli konjanici nemaju vlastitih konja, niti ih imaju društva, niti ih se mogu uvek i u svakom trenutku obezbediti. Osim toga prilika za nošenje odore sokola pešaka ima mnogo više nego za sokole konjanike kojih ima srazmerno i malo a koji ni stalniji od pešaka nisu. Najzad i čudnovato bi izgledalo da uz sokole pešake jedinice jaši na konju na primer samo jedan soko konjanik pošto je u jedinici ili iz nje možda i sam. A radi izvesne opšte srazmere treba da svuda i uvek bude odgovarajući broj bilo konjanika prema pešacima ili i obratno. Nepoželjna je i slika kad među sokolima pešacima pešači jedan ili više članova u konjičkoj odori.

Ukratko ponovljeno: svaki član konjičkog oteka sokolske jedinice treba da ima pored bričesa u rezervi još i dugačke hlače razume se od iste čoje. Ako neko od tih članova kaže da nema novaca za dugačke hlače i bričes pošto je to skupo a kao što neki kaže i »luksuzno« i slično, onda nek se ne »luksuzira« uopšte i osta je skromno uz pešake pošto mu je to inače prva a pritom i jeftinija dužnost. Jer, svaki »luksuz« — treba platiti. I ne mora se baš ni dokazivati da su potrebe konjice mnogo skuplje i samim odevanjem pojedina ako se želi da svaki ima sve svoje kako i treba i da izbegava ne uvek uspešno pozajmljivanje cele ili pojedinih delova odore. O priboru za konja da se i ne govori.

Drugog izlaza iz ovog spleta za konačno i stvarno poboljšanje i izjednačenje uvek nejednakih pojava i zastareloga već običaja i prakse — nema. To jeste — ako hoćemo da zbilja poštujemo sebe i propise jednoobrazne lepote, primerne discipline i reda a da se pritom lišimo nepotrebnih neprijatnosti rešavanjem obično u praksi na licu mesta »ad hoc« postavljenih i uvek različitih pitanja: šta ćemo sa našim konjanicima u konjičkoj odori a bez konja u povorkama, na svečanostima, na pogrebima i slično.

Pored ovoga opšte izloženoga stanja naše konjice treba već jednom za svagda znati i voditi strogu evidenciju o tome da konjička odora sastavljena od surke jedne i od nekog pozajmljenog bričesa vojničkog ili čak i građanskog sasvim druge različitosti i upadljive boje, eventualno i kroja, neukusnih kamašna a slično i od drugih pozajmljenih delova — nije u skladu predviđene estetske pojave sokola konjanika. Ona predstavlja samo neukusno šarenilo pa i izvesnu aljkavost u tome pravcu i onoga koji takvu pronađenu odoru nosi. Jer i pored nadležnih i svaki pojedinac konjanik sam treba da do najmanjeg detalja na sve ovo pazi, pošto je upadljiviji već i zbog toga što je na konju. Kad se i od sokola pešaka traži da uvek bude primer ukusnog i lepog odevanja, po propi-

Novi ministar za fizičko vaspitanje naroda

U novoj vladi g. Dragiša Cvetkovića preuzeo je resor Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda, g. Jevrem Tomić, dosadašnji ministar Trgovine i industrije.

G. Jevrem Tomić je već dugo vremena poznat u nacionalnom i političkom životu, pa je još godine 1937 izabran za oblasnog poslanika za grad Beograd. Pošto se kao hra-

bar vojnik odlikovao u svima ratovima za oslobođenje, bio je prvi potpredsednik Saveza dobrovoljaca i član Međusavezničke federacije ratnika. Za narodnog poslanika izabran je god. 1935, u srezu titelskom, pa se u Narodnoj Skupštini toliko istakao, da je g. 1936 bio izabran za potpredsednika Narodne Skupštine. G. Jevrem Tomić je i kod poslednjih izbora izabran za poslanika u titelskom srezu.

Na taj način resor fizičkog vaspitanja naroda dolazi u ruke jednog prokušanog borca i nacionalnog radnika, pa se nadamo da će sva nacionalna udruženja naći u novom ministru srdačnog prijatelja, a u prvom redu jugoslovensko Sokolstvo, kao najjača i najraširenija organizacija u državi, koja sav svoj rad posvećuje duhovnom i telesnom vaspitanju naroda.

Deset godina od smrti I. Vojnovića

30 avgusta navršilo se 10 godina od smrti jednog od najvećih jugoslovenskih pesnika, Iva Vojnovića. Autor »Majke Jugovića« i Lazarevog vaskrsenja, Ivo Vojnović je ujedno i jedan od najvećih bardova jugoslovenske misli i jugoslovenske oslobodilačke borbe. Gotovo čitav njegov pesnički rad bio je posvećen ideji narodnog jedinstva Srba, Hrvata i Slovenaca, i herojskim žrtvama koje su pale za stvaranje jugoslovenske slobode. Za naše jedinstvo on nije radio samo perom, već je za vreme rata bio strašno progonjen od austrijskih vlasti i povlačen po tamićama. Pod konac rata u Zagrebu, i ako bolestan, Ivo Vojnović je postao simbol naše oslobodilačke borbe. Njegov jubilej, u to vreme, pretvorio se u impozantnu protuaustrijsku demonstraciju.

Sem već pomenutih dela, Ivo Vojnović je stekao slavu takođe i dramama »Dubrovačka trilogija«, »Ekvinocija« itd., te nizom pripovedaka i pesama.

Jugoslovensko Sokolstvo seća se sa dubokim pijetatom ovog velikog jugoslovenskog pesnika i kliče mu: Slava!

Sn, a u svemu kao iz »kutije«, — isto ovo važi i za sokola konjanika. Ko pak bilo od pešaka ili konjanika ne može ili i ne misli da udovolji temeljitoj harmoniji ovoga estetskog zahteva, učiniće bolje da se u javnosti uopšte ne pojavljuje kako u interesu celine tako i svom.

Miroslav Vojnović

Kratke vesti iz našeg Sokolstva

Sokolsko društvo Zagreb V osveštava svoju društvenu zastavu na dan 3 septembra o. g. Zastava će se osvetiti prilikom društvenog javnog časa. Na ovu proslavu pozvati su sokolska župa Zagreb, Sokolski savez i sva zagrebačka sokolska društva. Odlikom sednice Savezne Uprave Savez SKJ zastupace zamenik saveznog starešine i starešina sokolske župe Zagreb Dr. Oton Gavrančić.

Sokolska župa Zagreb, da bi vidno priznala žrtvu koju je podneo brat Božidar Abadžija, pokrenulo je akciju za podizanje spomenika počinulom sokolskom takmičaru Božidaru Abadžiji, članu sokolskog društva Beograd V, koji je kako je poznato, smrtno postradao prilikom utakmica u Zagrebu u aprilu o. g. Akciju sokolske župe najtoplije su svi pozdravili i obećali svoju pomoć. Za priloge obraćati se na sokolsku župu Zagreb.

Sokoli biciklisti župe Maribor, priredili su 27 avgusta izlet u Gornju Radgonu, gde su se poklonili grobovima radgonskih žrtava i generala Maistra. Kroz mesto je prošla povorka biciklista i ostalog članstva, do pomenutih grobova, na koje su Sokoli položili venac od lipova cveća. Održali su tom prilikom značajne govore braća Mavrič i Komac, koji je govor završio poklikom: Našoj granici — zdravo! Ova značajna sokolska manifestacija na ovoj izloženoj graničnoj tački naše države, ostavila je dubok dojam kod prisutnih.

Načelnništvo sokolske župe Novo Mesto održaje prednjački tečaj za članove i članice. Tečaj će se održati u Novom Mestu od 10 do 24 septembra o. g. Tečaj će voditi savezni prednjaci Jelka i Rafael Ban, iz Beograda. U tečaj će se primiti iz svake jedinice po jedan član i jedna članica.

Sokolsko društvo Trebinje, jedno između prvih društava osnovanih posle aneksione krize u Bosni i Hercegovini, priređuje na dan 6 septembra tek. godine svoju javnu vežbu sa svojim vežbajućim kategorijama. Na vežbu su pozvana sva okolna društva.

Sokolsko društvo Brezovica kod Ljubljane, otvorilo je svečano svoj sokolski dom i vežbalište. Kroz mesto je prošla povorka članstva i četa vojske oduševljeno pozdravljena od meštana. Prigodne govore održali su društveni starešina br. Jevce, delegat župe br. Borštnik i dr. Javni nastup, koji je uspeo u svim tačkama završen je pesmom »Hej Slovenija«.

Prilikom osvećenja svoga doma, Sokolsko društvo Kistanje održaje 3 septembra o. g. veliki okružni slet uz sudelovanje mnogobrojnih okolnih sokolskih društava i četa.

Sokolsko društvo Zagorje ob Savi, Dravska banovina, održalo je javni nastup. Ovo društvo broji preko 500 pripadnika. Društvo se sprema da iduće godine proslavi na svečan način 50. godišnjicu opstanka i rada.

Sokolska četa Stup, priredila je javni nastup i takmičenja u odbojci sa četom Ilidža. Javnoj vežbi prisustvovao je br. general Miroslav Tomić, koji je održao lep govor popraćen ovacijama Kralju i Jugoslaviji. Župu Sarajevo zastupao je br. Besarović. Pored kategorija domaćeg članstva, nastupila je i vrsta članova društva Sarajevo-Matica.

Sokolska četa Rotino, župa Skoplje naročito se ističe svojim radom u

okviru Sokolske Petrove petoletnice. U toku leta četa je marljivo radila u svim pravcima. Naročito se istakla u radu na pošumljivanju. Sem toga je četa podigla moderno kupatilo.

Veliki deo jedinica sokolske župe Skoplje zatražio je veću količinu većnih i šumskih sadnica od Banske uprave u Skoplju. Nastojanjem br. Janka Vukčevića, jedinica će se izaći u susret, tako da će još ove jeseni moći da posvršavaju zavetovane radove na pošumljivanju goleti i sadenju voćaka.

Sokolska četa Rakovac, župa Skoplje, izgrađuje u svoje selo vodovod, koji će biti dug čitav kilometar. S time u vezi četa će podići u selu tri česme. Bez obzira na starost i pol. članstvo radi svake nedelje dva dana na kopanju rezervoara i kanala. Ovaj rad vredno je istaći i zbog toga, što je četa tek nedavno osnovana.

Sokolska četa Gornja Prača, župa Sarajevo, radi vrlo aktivno u poslednje vreme uprkos teških prilika. Pored ostalog, održan je uspeli javni nastup na Vidovdan, a počelo se i sa gradnjom doma, za koga je na svečan način osvećen kamen temeljac 6

avgusta, u prisustvu izaslanika župe i velikog broja sokolskih pripadnika i ostalih meštana. Dom će biti dovršen još ove godine. Moramo napomenuti, da se je broj vežbača znatno povećao. Sve kategorije redovno vežbaju. Izgradnjom doma rad čete biće još više olakšan.

Sokolsko društvo u Sv. Križu, Dravska banovina, sprema se da svečano proslavi tridesetogodišnjicu svoj opstanka iduće godine. Tom prilikom biće otvoreno letnje vežbalište. Društvo nastoji da ujedno osveti kamen temeljac svog doma.

Sokolsko društvo u Horgošu, dobilo je rešenjem nadležnih Ministarstva na uživanje kroz 40 godina sokolski dom, od horgoške opštine. Za ovakvo rešenje ima mnogo zasluga starešina društva br. Dragomir Volič. Rad sokolskog društva u Horgošu je time uveliko olakšan.

Sokolska četa Blinjski Kut (župa Zagreb) u okviru javne vežbe posvetiće 3 septembra kamen-temeljac za Sokolski dom.

Novogradiško okružje Sokolske župe Zagreb održaće 6 septembra okružni slet u Novoj Gradišci.

ISKLJUČENJE IZ SAVEZA SKJ

Narandžić Vlado, član sok. čete Vrebac, župa Sušak-Rijeka, presudom župe od 23 maja 1939 g. Br. 727/39 isključen je iz članstva Saveza SKJ. Izvršni odbor na svojoj sednici od 26 i 27 avgusta 1939 g. rasmotrivši ceo predmet rešio je da se to isključenje potvrdi. To rešenje ima br. 10601 od 31-VII-1939 g.

Pretplaćujte se na „Sokolski Glasnik“

Park Hotel Matković—Split

POD VODSTVOM BR. JOZEVIC, SPLIT
Hotel na samoj plaži. Vodeća kuća u Splitu. Zadnja riječ konfora, 60 soba. Sobe sa kupatilom, centralnim grijanjem, tek. vodom, telefonom itd. Terasa, dnevno koncert.

Život i rad naših iseljenika u zapadnoj Nemačkoj

Pisali smo o dolasku jugoslovenskih iseljenika iz Vestfala i Rura u Nemačku, u našu zemlju, gde su pohodili Oplenac i prestonicu. Svake godine upriličuje pohode u domovinu Jugoslovenski narodni centralni Savez u Nemačkoj, na čelu koga je od osnutka 1922 godine, g. Pavle Bloha neumorni radnik na podizanju i čuvanju nacionalne svesti kod naših iseljenika u Nemačkoj.

U Vestfalu i Ruru živi oko 45.000 naših iseljenika, sa porodicama, većinom Slovenaca. To su većinom rudarski radnici. Iseljavanje našeg elementa u ove krajeve počelo je još devedesetih godina prošlog stoleća, ali organizovanje iseljenika počelo je tek posle rata. Godine 1920 osnovana su prva društva za radnike. Tek posle Marseljskog atentata počelo se sa osnivanjem ženskih društava. Poslednjih godina priliv našeg radništva u ove krajeve je sve veći.

Uslovi naših iseljenika za život i rad povoljni su, blagodareći socijalno-političkom ugovoru između Jugoslavije i Nemačke, po kome su naši radnici pravno izjednačeni sa domaćim radništvom u svojim pravima.

Prosvetni rad u koloniji nije razvijen kako bi bilo poželjno. Iseljenici imaju samo jednu učiteljicu, gđicu Azmanovu, čiji rad je vrlo pohvalan, ali to nije ni izdaleka dovoljno, jer mlada generacija zaboravlja maternji jezik. Zato naši iseljenici apeluju na naše prosvetne vlasti, da u ove pokrajine upute još 4—5 učitelja dobrih organizatora i nacionalista po mogućstvu gimnastičara. Iseljenici oskudevaju na štampi. Primaju redovno »Jutro«, »Domovinu«, »Slovenec« i »Domoljub« iz Ljubljane, i nekoliko primeraka »Sokolskog Glasnika«. Iseljenici apeluju na naše članstvo, da im šalje pročitane knjige, časopise i novine na adresu: »Jugoslovenski nacionalni centralni Savez, Essen—Stuppenberg, Am Freistein 14-Ruf 34816, Reich«, na čemu će im biti vrlo blagodarni.

Nakon osnivanja Saveza, čiji rad od osnutka finansira predsednik g. Bloha, otpočeo je aktivniji rad na nacionalnom polju među našim iseljenicima u Vestfalu i Ruru. Svi jugoslovenski državni praznici slave se naročito svečano u svim društvima, sa govorima, deklamacijama i drugim kulturnim priredbama. Svake godine priređuje se »Jugoslovenski nacionalni dan«, na koga dolaze hiljade naših ljudi iz Nemačke. Uz proslave državnih praznika, vezana je i humanitarna akcija, jer se na tim svečanostima vrši darivanje siromašne dece.

Naročito je na dirljiv način komemorirana smrt Kralja Aleksandra posle 9 oktobra, u ovim krajevima. Komemoracijama prisustvovala su sva nacionalna i verska društva naših iseljenika sa zastavama. Pomen je služio nemački katolički dekan Kauholdt iz Gelsenkirchena. On je odlikovan ordenom Sv. Save.

Pre dve godine Savez je svečano osvetio svoju zastavu pod pokroviteljstvom Nj. V. Kraljice Marije. Zastava je izrađena kod Središnjeg zavoda za domaći obrt u Ljubljani, u državnim bojama, sa državnim grbom i napisom: »Čuvajmo Jugoslaviju«. I tom je prilikom priredena značajna nacionalna manifestacija, kojoj su prisustvovali brojni izaslanici iz Jugoslavije, na čelu sa zastupnikom Nj. V. Kraljice Marije. Bili su prisutni i brojni izaslanici nemačkih vlasti i društava.

Svojim radom Savez je doprineo tome, da je naša zemlja bolje upoznata u ovim krajevima Nemačke i više cenjena. Čitava naša kolonija uživa veliki ugled među kolonijama

ostalih narodnosti, dočim su ranije bili smatrani kao »austrijanci«.

Zelja je iseljenika, da naše konzularne vlasti budu u što tešjem kontaktu sa kolonijom, čiji su članovi isključivo jugoslovenski orijentisani bez obzira na veru i plemensku pripadnost. To je potrebno i zbog nacionalnog prestiža naše zemlje. Inače su iseljenici u neprestanom dodiru sa Otadžbinom.

Na koncu još jedan dokaz, koliko su nacionalno svesni naši iseljenici u ovim krajevima: u svojim domovima rudari imaju slike Nj. V. Kralja i Kraljice, a svake godine drugi polaze u domovinu, gde posebne delegacije posećuju naša nacionalna svetilišta pod vođstvom predsednika Saveza g. Bloha. Ove godine je posetilo Otadžbinu preko 500 iseljenika.

Чеси на Церу

Поводом прослове 25 годишњице Церске битке „Шабачки Глазник“ доноси између осталог под горњим написом и следеће:

„Када је свечано, на Видовдан 1928, у Текеришу освешћиван споменик палим јунацима, у присуству Краља Александра, Чехословачку је заступала велика делегација

Када, у ове дане слаavimo 25 годишњицу битке на Церу, слаavimo ту победу без учешћа Чеха. И без Чехословачке.

А под оним спомеником, крај кога ћемо ту победу славити, стоји, о Видовдану 1928 положена повеља, која гласи:

„Камен темељац овог споменика биће за вечита времена знак храбрости, јунаштва и самопожртвовања српских војника и, у исто доба, биће израз захвалности чехословачких војника, који су били приморани да против свога убеђења погину овде у редовима аустроугарске војске — положен је на јесен 1927 године! Слава њиховој у спомени! Споменик је подигнут уз учешће чехословачке владе, која је овим учешћем понова јавно и свечано доказала пријатељске и братске везе, које спајају народ Чехословачке и народ Срба, Хрвата и Словенаца“.

А у повељи коју је положио блаженопочивши краљ Александар, поред осталог пише:

„У овој костурници, поред наших јунака, почивају вечни сан и синови братског чехословачког народа, војници 28 прашког пука, које зла судбина и непријатељ словенства — Аустроугарска — поведе у рат против нас. На костима два братска словенска народа, она хтеде да заснује своју славу. Али друштво би суђено. Јунаштво наше и висока словенска свест победиле... Иза рушевина Аустро-Угарске сину слобода свију Словена. Нека је вечна слава и хвала палим херојима оба наша народа!“

Помен изгинулим јунацима у Бољевцу

Соколска чета Бољевац, код Земуна, приредила је прошлог уторка у заједници са земунским соколима, помен српским војницима, који су у Бољевцу погинули у борби са аустро-угарским хусарима 1914 године. Помену су присуствовали бројни Соколи, вод пешадије и вод ваздухопловства, претставници власти и удружења и велики број народа. Помен су служили четворица свештеника. После помена говорили су на гробовима изгинулих г.г. Мратиновић Димитрије, свештеник, Милија Динић, мајор, Милоје Јаребица, Милован Јовановић и др. У

Ћитајући новине...

Клерикални »Slovenski delavec« на- пада опет Sokolstvo u belešci »Sokolli ljudi bez domovine«. Tu se ponovo podgrejavaju infamne i neukusne denuncijacije protiv Sokolstva, kao da bi »Sokolli podupirali antinacionalne marksiste« itd. Izmišljaju se o- čite laži o tome, kako pojedina dru- štva u Slovenačkoj »podupiru komu- niste« i završava se klevetom, da su »sokolske simpatije na strani maksi- stičkih ljudi bez domovine«.

Denunciranje Sokolstva zbog komu- nizma stara je klerikalna praksa, koja je već postala i suviše banalna, da bi na nju trebalo odgovarati. Ta- ko su nas u Austriji denuncirali zbog »velikoprstvas«. Žalosno je samo, da ima ljudi koji sebe smatraju krajnjim jugoslovenskim nacionalistima, a koji se u tom denunciranju — potpuno slažu s klerikalcima!...

U »Novoj Evropi«, za mesec av- gust, nalazi se polemika sa Dr. M. Budakom o pitanju narodnog jedinstva. Članak veli između ostalog:

»A posle rata, zar za narodno jedinstvo nije bila ogromna ve- čina Hrvata i Srba? I — ako se kroz deset do petnaest godina prilike srede i duhovi smire, ako se »na osnovu jednakosti i ravnopravnosti uspostavi poverenje među braćom«, — zar neće opet ceo narod biti za jedinstvo, za- dovoljan i slobodan svaki na svome?«

Naravno da hoće!

Jedan slovenački list javlja, da je u Njujork bilo poslato deset lica, sa zadatkom da spremе jugoslovensko odeljenje na međunarodnoj svetskoj izložbi. Sada pak jugoslovenski listo- vi, koji izlaze u Severnoj Americi, podvlače da su od tih deset lica sa- mo dvojica poznavali nešto malo en- gleski jezik. Čak ni pomoćnik ko- mesara izložbe, koji bi trebao da ob- jašnjava posetiocima zanimljivosti na- šeg odeljenja, nije u stanju da se objasne sa tim posetiocima.

Da li će se, međutim, utvrditi i ko je kriv za sve to?

SOKOLSTVO I MEĐUNARODNA GIMNASTIČKA FEDERACIJA

Delegat Saveza Sokola K. J., brat Dr. Alfred Pihler, načelnik Saveza SKJ, otputovao je na sednicu Međunarodne gimnastičke federacije, koja se održava 30 i 31 avgusta u Liežu, u Belgiji. On će zastupati Savez Sokola i na Kongresu Federacije Belgijskih Gimnasta, koji se održava također u Liežu, 2. septembra.

ime Sokola govorio je br. Ivan Tkalczevič, koji je istakao храброст војника као и грађана који су стрељани од стране аустриских власти. Говорио је и старешина соколске чете бр. Милан Јовановић, учитељ.

Sokolli-biciklisti iz Vršca, njih 20 na broju, pošli su na Oplenac, gde su se poklonili grobu Viteškog Kralja. Svrtili su se i u Beograd, gde su

Lakoatletske utakmice župe Beograd

Veoma lepi rezultati postignuti su na lakoatletskim utakmicama sokol- ske župe u Beogradu. Tako je na 100 m Jovanović Jerotije, Beograd II postigao vreme od 10,9. Trčanje na 1500 m: Čosić Aleksandar, Pančevo 4,36,8. 400 m: Čosić Aleksandar, Pančevo 54,8. Skok u dalj: Jovanović Bo- ra, Beograd 2. 5,92 m. Skok u vis: Siroćanović Dragoslav, Beograd 2,160 cm. Skok s motkom: Đorđević Đor- de, Beograd I, 300 cm. Bacanje ku- gle: Stakić Nikola, Beograd V, 12,82 m. Bacanje diska, Radovanović Selim- mir, Beograd I, 38,18 m. Štafa 4x100 društvo Beograd I, 48,05. U ukup- nom plasmanu postignut je ovaj red: 1) Beograd I sa 122 boda, 2) Beo- grad III sa 108 bodova, 3) Beograd II sa 78, slede: Pančevo, Beograd-Ma- tica, Beograd VII, Beograd V, VI, XI, VIII i otek Ruskog sokola i Zemun I.

Članice na ovim utakmicama po- stigle su također dosta dobre rezul- tate, tako su postignuti rezultati u grupama: 100 m Karpati Alis, Beo- grad-Matica 14,0 sek. Skok u vis: Nedić Anuska, Beograd III sa 115 cm. Skok u dalj: Karpati Alis, Beo- grad-Matica sa 450 cm. Bacanje ku- gle: Đorđević Dragana, Beograd II sa 966 cm. cm. Bacanje diska: Karpa- ti Alis, Beograd-Matica sa 23,0 metra. Štafa 4x100 met: društvo Beograd I za 1,04,8 minuta. Ukupni plasman je sledeći: 1 mesto dele Beograd-Ma- tica i Beograd III, 2) Beograd I, 3) Beograd II, 4) Beograd XI.

I. S.

† Brat Juraj Oštrić

22 avgusta nakon duže i teže bo- lesti preminuo je u Pagu vredan, i- stinski i zaslužan soko brat Juraj Oštrić. Ova bolna vest duboko je potresla sve sokole, jer je njegovom smrću sokolsko društvu Pag izgubilo svog starog dugogodišnjeg člana u- prave i bivšeg starešinu.

Pokojni brat Juraj Oštrić rođen je u Pagu, u uglednoj porodici godine 1875. U sokolske redove stupio je aprila 1921 godine, kada je sa još ne- koliko svojih drugova i osnovao so- kolsko društvo u Pagu. Od tada on se više ni na čas ne deli od aktivnog sokolskog rada, kome se potpuno predao s istinskim oduševljenjem, svoje vedre sokolske duše.

U bratu Jurju Oštriću su tako izra- zito i harmonično bile utelovljene to- like odlike i vrline i u njemu je ku- calo istinsko, otvoreno i plemenito jugoslovensko srce. Brata Oštrića o- plakuje njegova supruga Marija, de- ca Josipa i Ljubo.

Dragi brate Jure, sudba nam te u- grabila, kad si nam bio najviše po- treban. Bio si najbolji med najbolji- ma i zato neka ti je laka jugosloven- ska majka zemlja koju si toliko lju- bio!

J. G.

Sokolska prireditev v Dol. Toplicah

Sokolsko društvo v Dol. Toplicah (župa Novo Mesto) je priredilo v ne- deljo 24. julija svoj javen telovadni nastop. Kmalu po poldanskih urah so se pričeli zbirati Sokoli iz sosednjih društev, ki so prihajali z autobusi, na vozovih in t. d. Točno ob 15 uri, ko se je pripejala tudi godba iz Nove- ga mesta, se je razvila lepa povorka, ki je krenila krepko pozdravljena in obsipana s cvetjem po topličkih uli- cah na telovadni prostor. Po pozdra- vu državni zastavi so nastopili vsi od- delki s prostimi vajami, ki so bile v splošnem prav lepo in skladno izva- jane. Za lepo izvajanje so želi telo- vadci od mnogobrojnega gledajoče- ga občinstva toplo priznanje. Po pro- stih vajah je nastopila tudi vrsta te- lovadcev na orodu s prav lepimi va- jami, ki so pokazale, da se tudi v domačem društvu goji s uspehom orodna telovadba. Po lepo uspeli te- lovadbi je celokupno članstvo nasto- pilo k snemanju državne zastave ter s pesmijo »Hej Slovani« in pesmijo Sokolskih legij zaključilo lep telovad- ni nastop. Nato je krenila povorka pred Sokolski dom, kjer se je razvi- la dobro animirana prosta zabava.

Telovadni nastop topličkega sokol- skega društva je s tem nastopom zo- pet ponovo dokazal, da se društvo dobro zaveda svojega sokolskega po- slenstva, ter da ga vsa nasprotstva maloštevilnih toga strupenih nasprot- nikov ne dosežajo, ter da gre s pre- ziom na vse napade moče na svoje delo. Izliv sovraštva ga le utrjuje v smoternem delu.

Telovadni nastop na dan 23. julija, ki je bil že pred meseci določen, so nameravali prepovedati z motivacijo, da se na ta dan vrši tudi slovesna otvoritev elektrike s cerkveno bla- goslovitvijo daljnovež, češ da bi so- kolska prireditev motila cerkveno pro- slavo. Izjava od strani sokolskega društva pri predsedništvu občine, da bo za časa blagoslova, ki se itako vrši v večernih urah preki- njena sokolska zabava ter da bo v tem času počivala tudi godba, ni na- šla prijaznega odmeva, tako da je bilo sokolsko društvo primorano se zateči za dovolitev na sresko načel- stvo, k je posredovalo in se za- dovoljilo z izjavo sokolskega dru- štva, da se tudi ono, ki pozdravl- ja in se raduje vsakega napred- ka v kraju, hoče udeležiti proslave otvoritev elektrike. Toda tudi to ni še zadostovalo, temveč je predsedni- šтво občine zahtevalo, da sokolsko društvo s celokupno upravo podpiše izjavo, ki je za celokupno sokolstvo žaljivo. Povsem umevno je, da na to ni pristalo.

te Bradina, župa Mostar, izvršio posete gore navedenih četa, koji je tom prilikom porod guslaña odr- žao i предавање о Петровој Пе- тољетци.

Рад. Живковић

Рад друштва Приштина

Соколско друштво Приштина из- вршиће прославу 30-годишњице сво- га постојања на дан 22 октобра, ко- јом ће се приликом извршити осве- ћење друштвене заставе, коју је по- дарно брат Лиљих Перо, трговац из Приштине. За ову прославу у- чињене су велике припреме. У ту сврху друштвени начелник брат Ивчић Иван, наредник-водник, оби- шао је део соколских чета овог друштва и то: Ново Чикатово, Но- во Рујце, Потуровци и Суви До.

Приликом прегледа брат Ивчић је четама дао упуте о правилном раду и одржао је пригодно преда- вање о узајамности, слози и шире- њу братске љубави међу соколима за извршење светих соколских дуж- ности. Истовремено је брат Перко Мркајић — соколски гуслар из че-

HOTEL SLAVIJA — SPLIT Vlasnik M. JOZEVIĆ
Sobe sa tekućom hladnom i toplom vodom centr. grijanjem. Prvoklasna kuhinja sa svim morskim specialitetima.

U interesu reda i mira

Iz Novalje, na ostrvu Pagu, primili smo vesti o vrlo žalosnim incidentima, uperenim protiv imovine i članova tamošnjeg Sokolskog društva. A bilo je i još par incidenata, na drugim mestima.

Da se ne kaže da sipamo ulje u vatru odmah na početku novih promena u našem unutrašnjem državnom životu, nećemo da se potanje osvrćemo na te incidente. Činimo to i zato što želimo da damo prilike novim merodavnim i odgovornim faktorima, a naročito onim iz Banovine Hrvatske, da pokažu na delu, koliko im je do reda i smirivanja, do slobode mišljenja i do demokratskih metoda. Prvih dana može po neki incident da se prava «akcijom neodgovornih elemenata», ali onaj ko traži slobodu i pravdu za sebe, treba da je smesta pripravan da je osigura svakom građaninu.

Apsurdna je i sama pomisao da bi, bilo u kojem kraju Jugoslavije moglo da bude sprečavano slobodno širenje i ispovedanje jugoslovenske misli. Ako su po neki neodgovorni elementi očekivali drugo, onda najmerodavniji faktor Banovine Hrvatske, koji je i sam govorio o »zajedničkoj domovini Jugoslaviji« i koji je, kao počast, primio odlikovanje Jugoslovenske krunice, treba svojim autoritetom svakome to da objasni i zakonom da sprovede.

Panovo podvlačimo: Želimo da se naš unutarnji život razvija u što većem miru i skladu, uvereni da pobjeda jugoslovenske misli mora da dođe, sama od sebe, bez ikakvog nasilja! Ali ako se bude pokušalo instalirati taj apsurd, — koga preko svojih listova traže frankofurtilaši, — da se, ma u kom kraju Jugoslavije, progoni i terorizira jugoslovenstvo, onda mi nećemo biti krivi ako od tog blagotvornog mira ne dođe.

Iz života gradišćanskih Hrvata

Prošle nedelje održana je u Beču glavna godišnja skupština »Hrvatskog kulturnog društva«, koje u životu gradišćanskih Hrvata igra vrlo važnu ulogu. Kao što je poznato, ta naša nacionalna manjina, gradišćanski Hrvati, žive u Gradišću u Austriji, severno od Međumurja, pa sve do Beča.

Povodom te skupštine donele su »Hrvatske novine«, organ gradišćanskih Hrvata, opširan članak o radu kulturnog društva, u kome se naročito ističe odlučnost te naše nacionalne manjine da očuva svoj jezik i svoju kulturu. Kulturnom društvu je uspjelo da okupi oko sebe sve nacionalne radnike, a naročito književnike i publiciste, kao i sve one koji izdaju knjige i kalendare na narodnom jeziku. To je učinilo da se svest u tom kraju silno podigla i razvila, a narodni običaji i narodna nošnja drže se sa ljubavlju. Društvo je priredilo nekoliko narodnih manifestacija i ono zastupa u svemu našu manjinu, pošto ona nema ni svojih poslanika, niti ikakvih drugih političkih predstavnika.

»Hrvatske novine« donose i vrlo lep članak o narodnom jeziku Hrvata i Srba, a zanimljiva je i beleška, u kojoj se odgovara izvesnim licima, koji gradišćanske Hrvate denunciraju da su »koridoristi«, čime se aludira na tobožnje iredentističke težnje.

Iz slovenskog Sokolstva

IZ ČOS.

»Sokolski Vestnik«, organ ČOS, donosi u broju od 30. avgusta na uvođnom mestu proklamaciju novog predsedništva ČOS, potpisanu od starešine, Josefa Truhlarža i sekretara, Dr. Jaroslava Vodičke. U pozivu se kaže, da sadašnje vreme traži slogu, disciplinu i spremnost, pa se upućuje apel članstvu i čitavom narodu, da se ujedini u što revnosnijem sokolskom radu.

U istom broju nalazi se i apel Načelnika ČOS, potpisan od načelnika Pehlata, načelnice Provaznikove i predsednika prosvetnog odbora, Antonina Krejčiča, u kome se kaže da Sokolstvo ide i dalje za Tirsom i u Tirsomovom duhu, sa verom u napredak i u budućnost. List donosi i govor novog starešine ČOS, J. Truhlarža upućen Sokolima u Americi, u kome se naročito podvlači, da je upućen jednako Slovacinima kao i Česima, a u kome se, između ostalog, kaže: »U životu gubimo samo to, čega smo se dobrovoljno odrekli. Nas veže zajedno neodoljiva veza roda i krvi. Našom misliju još prolaze uspomene na veliki naš Sokolski slet, u kojima je toliko topline i ohrabrenja. Sećamo se i nezaboravljamo, jer to diže duh pojedinaca i naroda. Sokolstvo ostaje i dalje budna straža za budućnost svog dragog naroda, a duh Tirsia i Fignera ostaće za nas večiti zakon.«

ČOS I JEVIJE

Praški listovi javljaju, da po odluci ČOS, a u vezi sa naredbama Protektora Rajha, sa danom 26. avgusta 1939. prestaju da budu članovi sokolskih jedinica svi muškarci i žene jevrejskog porekla. Dalje se u objavi kaže, tko prema naredjenju protektora Rajha, treba da bude smatran Jevrejinom. Isključenje Jevreja iz Sokola treba da bude odmah provedeno, pod pretnjom stroge kazne.

Iz slovenskog sveta

Praški listovi objavljuju vest, da je protektor Rajha u Češkoj i Moravskoj naročito naredbom raspustio Udruženje »Narodni Savez Legionara«, sa svima njegovim podorganizacijama. Istovremeno je zaplenjena sva imovina Saveza legionara, a ukidaju se i sve zakonske odredbe, koje su legionarskim društvima ili pojedinim legionarima određivale iznimna prava i privilegije. U naredbi se veli, da je daljnje postojanje

janje pomenutih društava u protuslovlju sa člankom 12. izjave Firera i državnog kancelara.

Praški »Narodni Listy« javljaju, da se na zvaničnim mestima radi o tome, da se »pojednostavi društveni život u Pragu i ostaloj Češkoj«, te da se broj postojećih udruženja uveliko smanji. Računa se da će tokom iduće nedelje biti date dispozicije, po kojima će u samom Pragu nestati oko 3.000 udruženja.

Praški nemački list, »Der Neue Tag«, javlja da je slovačko ministarstvo unutrašnjih dela zabranilo uvoz svih čeških listova, koji izlaze na teritoriji Češko-moravskog protektorata, u Slovačku.

OKO UKRAJINSKE PROPAGANDE

Nemački listovi su objavili pred kratko vreme, da su, nakon sklapanja nemačko-sovjetskog pakta, bile ukidane ukrajinske emisije radio stanica u Beču, Gracu i Lajpcigu. Time se potvrđuje, da su nemački odgovorni faktori odrekli svaku potporu propagandi za stvaranje ukrajinske nezavisnosti, koja je doduše išla na štetu Poljske, ali isto tako i na štetu Rusije, pošto se u sovjetskim granicama nalazi najveći broj Ukrajinaca.

Takmičenja osječke župe u Borovu

U Borovu su 27. avgusta održana lakoatletska takmičenja sokolske župe Osijek, na kojima je učestvovalo osam jedinica. Takmičare je pozdravio lepim govorom starešina borovskog Sokola, br. Tomo Maksimović. Takmičenja su trajala 11 časova, nakon čega su proglašeni rezultati. Članovi borovskog društva pobedili su u pet disciplina i kvalifikovali se za međuzupske utakmice u Zagrebu 6. septembra. I članice iz Borova stigle su lepe rezultate, a u štafetnom trčanju stigle su prve na cilj.

U Borovu su održana prošle nedelje velika lakoatletska takmičenja, na kojima su pored lakoatletičara učestvovali i Sokoli, postigavši lepe rezultate. — Borovski sokoli priređuju 3. septembra izlet u Slavonki Brod, gde će odigrati utakmicu u odbojci sa članstvom broskog Sokola.

Zanimljivosti iz doma i sveta

Italijanska i nemačka štampa naglašuju naročito neutralnost balkanskih država u današnjem svetskom sporu, a posebno podvlače neutralnost Jugoslavije. Tršćanski »Piccolo« piše o Jadranskom moru, a »Völkischer Beobachter« javlja iz Beograda, da Jugoslavija želi da ostane izvan svih sporova između evropskih sila, ukoliko time ne bi bili ugroženi njeni životni interesi. Jugoslavija naročito zastupa mišljenje, da između balkanskih naroda nema nikakvog razloga za oružane sporove.

Đakovačka »Hrvatska odbrana« piše, da su u poslednje vreme nemačke manjine u Vojvodini kupile zemlje za 2 milijarde dinara. Pored Tise i Dunava su i Mađari kupili oko milijardu dinara naše zemlje. Slično je i u Slovenačkoj. U Radgoni su Nemci pre rata imali 26% zemlje, dok danas imaju 44%. U okolini Maribora kupili su Nemci za nekoliko poslednjih godina preko 50 miliona vrednosti zemljišta. Đakovački list s pravom podvlači, da o tim činjenicama treba razmišljati.

Engleski listovi javljaju, da britanska ratna industrija izrađuje već sada mesečno po 1.500 aviona, dok se ovih dana dovršava izgradnja velike fabrike aviona u Koventriu, koja će biti najveća u Evropi. Ta fabrika će sama producirati koliko sve dosadašnje engleske fabrike skupa, tako da će u najkraće vreme Engleska proizvoditi 3000 aviona mesečno. Sem toga, Engleska može da računa na avionske fabrike u Kanadi i Australiji, koje imaju takođe velik kapacitet.

Kao što su već sve novine javile, nemačka vojska je ušla u Slovačku, a predsednik slovačke vlade, Tiso, je izjavio, da je to učinjeno zato da Nemačka brani slovačku nezavisnost. Iz Berlina se javlja da su nemačke čete zaposlele sve slovačke granice i da se u Slovačkoj nalaze tri nemačke armije. Slovačka vlada je izdala poziv stanovništvu zbog prehrane nemačke vojske. Iz Bratislave javljaju da je nemačku vojsku u Bratislavi dočekalo nekoliko članova Hlinkine garde a na državnim uređima da su bile izvešene slovačke i nemačke zastave. Veseli o ulasku nemačkih četa u Bratislavu izazvale su u Budimpešti neprijatan osećaj. Stra-

Sadržina sokolskih listova

NOV SOKOLSKI LIST

Sokolsko društvo Crvenka, župa Novi Sad, pokrenulo je svoj mesečnik, pod naslovom »Sokolska straža« i sa geslom »Čuvajmo Jugoslaviju!« List izlazi u novinskom formatu, a prodaje se uz cenu od 1 dinar po primerku. Godišnja pretplata je deset dinara. Primili smo 1 broj »Sokolske straže«, koji donosi zanimljiv sadržaj. List uređuje br. Pavle Kvaić.

»ČUVAJMO JUGOSLAVIJU«

Primili smo broj 7 vesnika sokolske župe Karlovac, »Čuvajmo Jugoslaviju«, sa sledećim sadržajem: Petar Drugi; — Sokolska gozdna škola (Nešović Dušan); — Sokolstvo i zadrugarstvo (Veljko Rapo); — Voćni sokovi mesto alkoholnih pića; — Voće kao hrana i piće; — Nešto o šljivu i jabuci (Ivo Navratil); — Vesti i dr.

»SOKOLSKI VESNIK«

Izašao je iz štampe 1 broj ovog odlično uređenog lista za sokolsko vaspitanje dece i naraštaja, koga izdaje br. D. Rašić iz Sremske Mitrovice. Broj je posvećen rođendanu N. V. Kralja. Pored velikog broja pesama i članaka, štampan je igra »Pod čergom« od br. J. Mitrovića i članak br. Dr. Belajčića: U prirodu, u planinu!«

na štampa javlja da u Budimpešti smatraju da Slovačka predstavlja još samo nemačku pokrajinu te da o samostalnosti Slovačke ne može više da bude ni govora. Obzirom na to morala je i Mađarska upotpuniti svoje vojne mere.

ČASOVNIČAR I JUVELIR M. MITROVIĆ

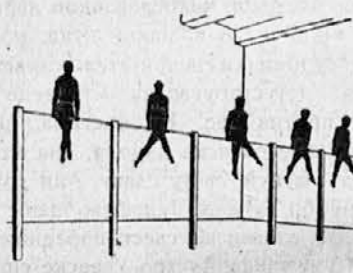
TERAZIJE 22 (do Moskve)

ima: švajcarskih časovnika za ruku i džep, zlatnog nakita, kristala, srebra, pehara i plaketa.

Braći i sestrama popust
Cene vrlo solidne. Stručan rad
Tražite cene za izradu klinaca i značaka.

POGREZIVA VRATILA

su najusavršeniji način vratila
Svi stari sistemi su nepraktični i budu uklonjeni.
Usavršene sprave dobavlja specijalna
TVORNIKA GIMNASTIČKIH SPRAVA
J. O R A Ž E M
Ribnica na Dolenjskem

Tvornica TANINA Sisak D. D.

proizvodi sljedeće ekstrakte:

Kstenov ekstrakt
Smrekov „
Hrastov „
Kveljačo „
Valonca „
Mimoza „

i razni miješani ekstrakti.
Sirovina se nabalja iz naše države, Afrike, Azije, i Južne Amerike

Sestre-Braćo!

Upamtite da ćete sokolcku odoru, vežbaće odelo i sve ostale sokolske potrepštine dobiti jedino, propisno i jeftino u solidnoj i poznatoj

Trgovini sokolskih potreština

Branko Palčić

ZAGREB
Kraljice Mrije 6
BEOGRAD
Bilanska 22

Tražite besplatni cenovnik

SOKOLIMA

ŠTAMPARIJA
»Gutenberg«

daje najpovoljnije cene i dobavne uvjete. Zato se obratite kad Vam bilo što treba jedino na

ŠTAMPARIJU »GUTENBERG«
ZAGREB / ILICA 65
TELEFON 23-131
bratu S. Oljevac

ТВОРНИЦА ЗАСТАВА
НИКОЛА ИВКОВИЋ
НОВИ САД

Prije nego učiniš životnu policu ili djeci miraz obrati se za upute kod
MATKO MILKOVIĆ

S U Š A K

Glavni zastupnik
»CROATIE« osiguravajuće Zadrugc u Zagrebu.

СОКОЛИ!!!

Кад долазите у НОВИ САД, посетите соколски ресторан

»СПОМЕН ДОМ«

који води наш популарни брат МАНЕ ВРАНИЋ
Соколи уз приказ соколске легитимације уживају 20% попушта од редовних цена на јелу

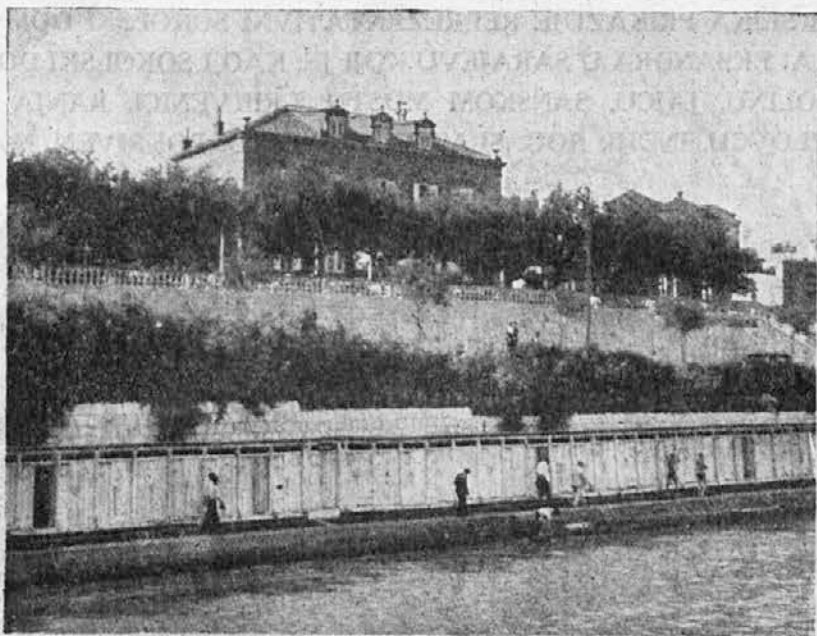
Опекотине суши и лечи

БАРТУЛИЋЕВЕ

ЛЕКОВИТЕ МАСТИ

Кутија Дин. 14.—

Добија се у свакој апотеци.
Рег. бр. 7802 од 15. маја 1939.

Hotel „Central“ i Hotel-Pension „Bačvice“ Mate Matić, Split

HOTEL „CENTRAL“

Potpuni pension, uključivo poslugu i takse, prema položaju i veličini sobe, od Din. 95.— do Din. 110.—. Menu fiks od Din. 12.— i Din. 16.—.

HOTEL-PENSION „BAČVICE“

Potpuni pension, uključivo poslugu i takse, prema položaju i veličini sobe od Din. 80.— do Din. 95.—. Menu fiks od Din. 12.— do Din. 16.—.

Parfimerija GERTNER

**Zagreb, Jelačićev
trg 3**

NOVO OTVORENA RADNJA SA NAJMODERNIJIM, PRVO-
KLASNIM PREDMETIMA PARFIMERISKE I KOSMETSKE
STRUKE. UMERENE CENE. BRZA I KULANTNA PODVORBA

URARSKA, ZLATARSKA
I OPTIČARSKA RADNJA

Vinko Ivulić

SPLIT, NARODNI TRG 4
TELEFON BROJ 25-05

Prodaja urarske, zlatarske i
optičarske robe. Naočale se
izrađuju po lječničkom receptu.

ZASTUPNIK UNIVERZ.
MAJDANPEČKE DOMENE
Univerziteta Kralj. Jugoslavije
Za isporuku ogrevnog drveta
i drugog šumskog materijala

Bogoljub A. Kadijević

Prodavac uglja iz državnih i
privatnih rudnika

BEOGRAD

Frankopanova ulica broj 30/I
Telefon 25-816.

Preporučam braći i sestrama sledeće
korisne i stručne knjige:

M. Dobrin: Laka atletika uz cijenu
od Din. 6.—

Ista na shvatljiv i lak način opisuje
sve grane lake atletike uz prakti-
čno i metodično tumačenje.

Hrvoje Macanović: Plivanje u So-
kolu. Cijena Din. 15.—

Daje upute u praktičnu izgradnju
plivašta, način organizacije tak-
mičenja i raznih načina pli-
vanja.

R. J. Hoke: Vojni šport. Cijena
Din. 3.—

Propagandni sastavci o fizičkom
radu ne samo pojedinca, nego i
za masu. Knjižica može da po-
služi svima starijima u voj-
sci, kako treba stvarati vojnike
gimnastičare i sportaše. Predgo-
vor ovoj knjižici napisao je pu-
kovnik Drag. T. Nikolajević.

Knjige se naručuju u knjižari »Na-
predak« Fran Lhotsky, Split,
Sinjska ul. 2 uz napred poslati
novac ili pouzecom.

ИЗИШЛЕ СУ ИЗ ШТАМПЕ Читанке

За I, II, III и IV разред основних школа од Светолика Р. Милосав-
љевића и Душана М. Прице. Све четири читанке одобрене
су ове године од Главног просветног савета и Министар-
ства просвете одлуком IV Бр. 7142 од 13 јуна 1939 г. и
представљају последњу реч модерне методике народног
језика и педагошког искуства дугогодишњих радника у
школи и на педагошкој и дејој књижевности. Цена им је
8, 10, 14 и 15 динара.

Читанке

за I, II, III и IV разред основних школа од СТЕВАНА А. ОБРАДО-
ВИЋА, школског надзорника. Одобрене су по препоруци
Главног просветног савета, одлукама Господина Ми-
нистра просвете IV Бр. 13386/38, 9219/38, 14279/38 и 8006/39
за употребу у основним школама и стају 6, 10, 12 и 15 дни.
Све четири имају више уметничких илустрација и слика
у више боја ван текста и развијају у највећој мери морал-
на, национална и естетска осећања. Оне развијају смисао
за све духовне вредности, љубав према човеку, култ према
нацији, рођеној груд и љубав према раду. Оне су учите-
љице народа.

Читанке

за III и за IV разред основних школа од АТАНАСИЈА МЛАДЕНО-
ВИЋА, банског школског надзорника. Господин Министар
просвете, по саслушању Главног просветног савета, одлу-
кама IV бр. 7195 и 7196 од 29 јуна 1939 год. одобрио је
употребу ових читанака у свима основним школама за
наредне четири школске године. Цена: Читанка за III раз.
14 а за IV разред 15 динара.

НОВИ БУКВАР

од СТЕВАНА А. ОБРАДОВИЋА, школског надзорника, израђен
по моредној научној методи, илустрован лепим сликама у
више боја и потпуно одговара модерним принципима пе-
дагошке науке. Препоручен од Главног просветног савета
СБр. 418 и одобрен од Господина Министра просвете
ОНБр. 44.463 од 11 јула 1936 год., XI изд. Броширан 8.—
Повезан 10.— дин.

Угледни примерци шаљу се на захтев бесплатно. Могу се добити
код свих књижара у земљи и код издавачке књижарнице

Томе Јовановића, и Вујића, Београд

СТОВАРИШТЕ ХАРТИЈЕ

К. С. Х О Р О В И Ц

БЕОГРАД • Цара Уроша бр. 5 • Пошт. факс 591 • Телефон 20-583

Manojlović i Vujasinović — Split Modno manufakturna trgovina
Poljana Kralja Tomislava dr. 2

Tvornice P. Teslić, Sisak

proizvode

rafinirani špirit, denaturisani špirit, sve vrsti likera, brandy-a rumova i domaćih rakija, kvasac, ugljičnu kiselinu, potašu, umjetno gnojivo, kristalnu sodu i bukovne spirale za tvornice sirčeta.

Firma je vlasnik prirodnih vrela pitke i ljekovite vode poznate na tržištu pod imenom prirodna radioaktivna

SISAČKA MINERALNA VODA
(alkalno murijatsko jedno vrelo)

Pitka

sama, sa vinom, koje ona ne bojadiše, i ostalim alkoholnim pićima, mlijekom i voćnim sokovima.

Liječi

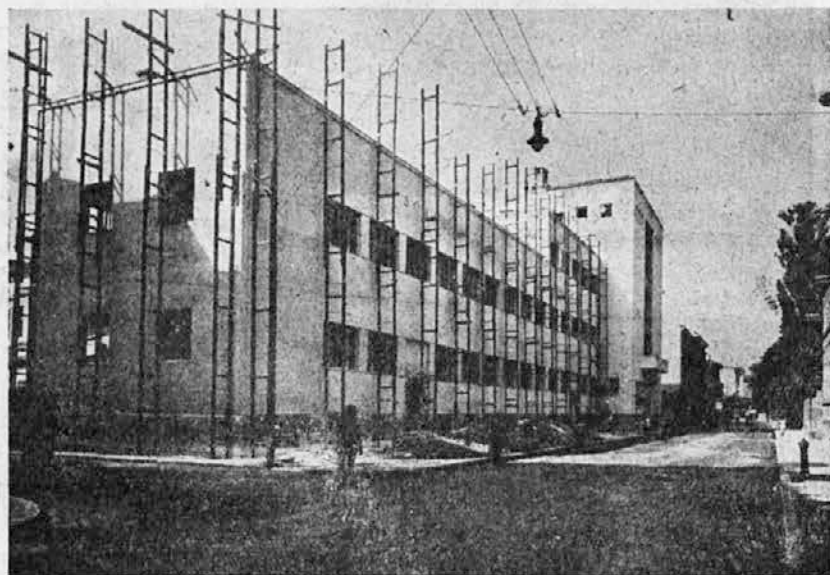
ovapnjenje žila, visoki krvni tlak, iznemoglosti, trajne upale disala, asthma, bronchiale, očne i živčane bolesti, trajne kožne bolesti (akna, furunkule, čireve), tuberkulozu kostiju, članaka i živaca, reumatizam mišića i članaka, ženske bolesti (upale, mijome, eksudate, trajna zapaljenja), trajne otekline žlijezda (gušu, pubertnu strumu), bolesti crijeva i želuca, bubrežni i žučni kamenac, skrofulozu (članaka, živaca, kožnu škrofulozu, čireve), bolesti spolnih i mokraćnih organa (trajno zapaljenje, kamenci), hemeroide, usporeni oporavak, zacjeljuje rane, nepravilnosti kod probave. Naročito povoljno djeluje kod pojave morske bolesti.

Vlasnik P. Teslić, Sisak

FIRMA JE ODLIKOVANA NA SLIJEDEĆIM IZLOŽBAMA:

Trgovačka i obrtnička izložba u Osijeku 1925, godine zlatnom plakatom. — Međunarodni sajam i izložba u Novom Sadu 1929, godine zlatnom medaljom — Exposition Internacional, Barcelona 1929. Medalla de Oro. — Foire Exposition de Nice 1930. Grand Prix avec Médaille d'Or. — XII. Fiera Campionazia Internazionale di Padova 1930. Gran Premio e Medaglia Oro. — III-e Exposition Internationale de l'Enfant, Bruxelles 1940. Grand Prix avec Médaille d'Or. — **Naročito za „Sisačku mineralnu vodu“**, na Exposition de Bien-Etre, Paris 1930. pour Eaux Minérales: Grand Coup d'Honneur avec Médaille d'Or.

OVA SLIKA PRIKAZUJE REPREZENTATIVNI SOKOLSKI DOM KRALJA ALEKSANDRA U SARAJEVU KOJI JE, KAO I SOKOLSKI DOMOVI U SOLINU, JAJCU, SANSKOM MOSTU, CRIKVENICI, BANJA LUCI, KARLOVCU, INDIJI, ROG. SLATINI, GLINI ITD. POKRIVEN NAŠIM

VALOVITIM PLOČAMA

MARKE

„SALONIT“

SOKOLSKA DRUŠTVA UŽIVAJU NAROČITE POVLAŠTENE CIJENE. SVA OBAVJESTENJA TEHNIČKE I KOMERCIJALNE PRIRODE DAJE NAJPRIPRAVNIJE:

„SPLIT“ D. D.

**ZA CEMENT PORTLAND
SPLIT**

Zastupstva i komisiona skladišta u svim većim mjestima države.

Električna društva s.o.j. Split

Vlastita baždarska stanica, odjeljenje za izložbu i propagandu prijemne električne energije u kućanstvu.

Snabdevaju električnom energijom grad Split i okolinu.

Najpovoljniji uvjeti za dobavu električne energije za industrijske svrhe.

GODIŠNJA ISPORUKA:

20.000.000 k w h

VODOVODI VISOKOG NAPONA:

50.000 k. V.

15.000 k. V.

10.000 k. V.

3.000 k. V.

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА РАДОМИРА Д. ЋУКОВИЋА

КЛАСИЧНА ДЕЛА ОМЛАДИНСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ
СВАКЕ ГОДИНЕ ДЕСЕТ ПРАВИХ БИСЕР КЊИГА

БЕСПРЕКОРНИ ПРЕВОДИ зналаца страних језика и нашег; савремени правопис. САВРШЕНА ТЕХНИЧКА ОПРЕМА: фина хартија нарочито израђена само за ова дела; нарочито резана слова; тврд повез, насловна слика у више боја, натпис у злату; све су књиге илустров. Уредник библиотеке Милан Ч. Јовановић, проф. књиж. Илустровао књиге Тома Марковић, сликар

Цео комплет у тврдом повезу, насловна слика у више боја, натпис у злату: у повезу 300.— у луксузном повезу 400.— дин.

І К О Л О

Ж. Г. Тудуз, МАЛИ КРАЉ ОД ИСА — Превоо професор Илија Кеџмановић. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Мајн Рид, ЗАЛУТАЛИ КАРАВАН — Превоо професор Светозар М. Петровић. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Жил Верн, ДЕЦА КАПЕТАНА ГРАНТА — У три књиге, превоо професор Иван Р. Димитријевић. Цена ван комплета I/III 120.— У лукс. пов. 160.—
Милован Ђ. Глишић, ОДАБРАНЕ ПРИПОВЕТКЕ ЗА МЛАДЕЖ — Приредио Милан Ч. Јовановић, професор. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.—
Алфонс Доде, ЛЕПА НИВЕРНЕЗА — Превоо професор Андреја Н. Милићевић. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Крилов, Лафонтен и наши писци, ИЗАБРАНЕ БАСНЕ. Цена ван комплета 40.— У луксузном повезу 55.— дин.
Роже Домбр, ДОЖИВЉАЈИ ЈЕДНОГ МАЦАНА — Превоо Ђорђе Аранђеловић, проф. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Пјер Маел, КРАЉ ПРЕРИЈЕ — Превоо професор Андреја Н. Милићевић. Цена ван комплета 40.— У луксузном повезу 50.— дин.

ІІ К О Л О

Фриц Штојбен, ЛЕТЕЋА СТРЕЛА — Превоо Драгољуб Ганчић, професор. Илустрације су израђене са оригиналних слика за немачко издање. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Е. Салгари, ЛОВЦИ КИТОВА — Превела Далија Стојковић, професор. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Џин Бебстер, ТАТА ДУГОЊА — Превоо Андреја Н. Милићевић, професор. Роман једне младе ученице из сиротишта, и то у писмима. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Џек Лондон, ЦЕРИ СА ОСТРВА — Превоо Михаило Ђорђевић, директор гимназије. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
З. Флерио, НЕМО СРЦЕ — Превоо Влад. Спасојевић, професор. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Стеван Сремац, ОДАБРАНЕ ПРИПОВЕТКЕ ЗА МЛАДЕЖ — Приредио Милан Ч. Јовановић, професор. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Џејмс Оливер Кервуд, КРОЗ ДИВЉИНУ И БЕЛУ ПУСТИЊУ, I део ЛОВЦИ ВУКОВА II део БЛАГО СА ТРЕЋЕГ ВОДОПАДА — Превоо Иван Р. Димитријевић, професор. Цена ван комплета I-II 70.— У луксузном повезу 100.— дин.
З. Греј, БАФ, ВОЂА КАРАВАН — Превоо Б. Првановић, професор. Цена ван комплета 35.— У луксузном повезу 50.— дин.
Сиг. Сиверц, ГУСАРИ МЕЛАРСКОГ ЈЕЗЕРА — Превоо Андреја Милићевић, професор. Роман о једном матуранту. Цена ван комплета 35.— У лукс. пов. 50.—

JADRANSKA BRODOGRADILIŠTA A.D.

SPLIT — KRALJEVICA

Razvitak domaće brodogradnje zavisi i od nas samih!

Dužnost nam je, da sve naše brodove izrađujemo i popravljavamo u svojim brodogradilištima.

KRALJEVSKA BANOVINSKA POSLOVNA CENTRALA SPLIT — Sokolska 2 Tkaonica ćilima Primorske banovine

FILIJALE:

Zagreb — Preradovićeve ul. 5

Beograd — Kolarčeva ul. 1

Izrađuje ulazne (Perzere) i tkane ćilime, narodna veziva, drvorezbarske predmete.

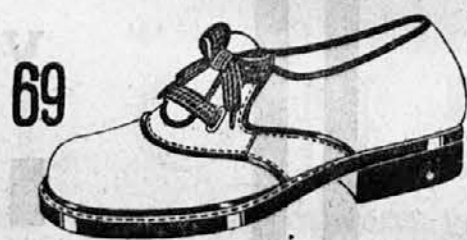

Svaki nabavljeni ćilim dobiva pismeno jamstvo da je izrađen od čiste vune, stalan u boji ručni rad i impregniran proti moljaca.

Prodaja na otplatu u 12 ili 24 obroka.

Ми идемо у школу само у ципелама

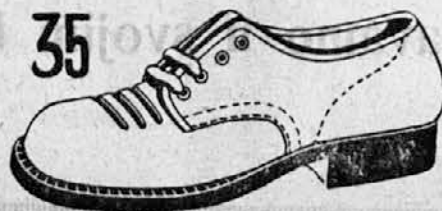
2632 4/6-8

Фине дечје ципелице од бокса, са кожним ђоновима и гуменим потпетицама.

48322-646

Дечје ципелице од лаковане гуме са чврстим ђоновима. Не пропуштају воду.

3222-48802

Дечје полуципеле од јаког бокса са непољерним гуменим ђоновима. Издржљиве и трајне, а уз то јевтине.

4624 64658

Удобне девојачке ципела на шпирале. Израђене од нафенијег бокса, са кожним ђоновима и потпетицама.

2403 61.60

Веома лагане, трајне и практичне кожне ципеле за гимнастику и спорт.

6922 44609

Укусне и трајне дечје ципелице од јаког бокса, са кожним ђоновима и потпетицама.

1634-44647

Јаке и удобне ципеле за дечаке, од fine смеђе коже, са кожним нарам шивеним ђоновима и потпетицама.

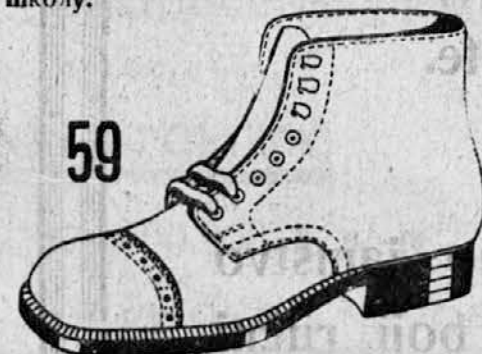
38732-613

Високе дечје ципелице од лаковане гуме. Веома подесне за децу, која по блату и мокром путу иду далеко у школу.

4611 6-601

Девојачке ципелице од финог телећег бокса, са кожним ђоновима и потпетицама. За школу веома подесне.

6662-44622

Отпорне и чврсте, а при том лагане високе дечје ципеле за дечаке. Од смећег бокса, с јаким кожним ђоновима.

ШПОРТ

Омиљене доколенице за децу. Имају еластичне подвезице, које их држе, а не стезу ногу.

ДЕРАН

Дин 4-, 5- и 6- издржљиве дечје памучне патент чараре.

БАША